

SAKS – INNSPILL TIL FRAMTIDIG STRUKTUR I UH-SEKTOREN

1. november 2014

STYRETS SAMLEDE VURDERING OG ANBEFALING

Campus Ålesund, med Høgskolen i Ålesund (HiÅ) som kjerneinstitusjon, er et av landets mest kompakte lærings- og innovasjonsmiljø. All utdanning, forskning og innovasjonsaktivitet skjer i et tett samspill med bedrifter som konkurrerer globalt, og som krever den beste kompetansen internasjonalt. Vår faglige profil innen maritim, marin og helse, samt rollene vi fyller som institusjon, gir HiÅ en sterk regional forankring og relevans. Vi har omfattende bidragsfinansiert forskning rettet mot næringslivet og helsesektoren, der vi også har bygget opp en omfattende etter- og videreutdanningsvirksomhet og er et senter for livslang læring. HiÅ har det siste tiåret hatt god vekst i søkertall og er attraktiv som studiested.

Til sammen gir dette Campus Ålesund en tydelig faglig egenart og et særpreget læringsmiljø som vi ønsker å videreutvikle og forsterke som campus fram mot 2020 i et framtidig landskap med færre institusjoner. HAVROM og HELSE vil være våre to framtidige faglige hovedpilarer. Vi vil skape bedre kvalitet i utdanningene, definert som studentens læringsutbytte, ved å:

- Styrke forskningsaktiviteten og løfte andelen førstekompetente innenfor hovedpillarene HAVROM og HELSE
- Gjøre innovasjon og entreprenørskap til en integrert del av alle studier, herunder videreutvikle satsingen på Studentbedrifter
- Videreutvikle laboratorier som læringsarena hvor en integrerer utdanning, forskning og innovasjon
- Videreutvikle modellering, simulering og visualisering som pedagogiske metoder i våre utdanningstilbud, og som infrastruktur for forskning.

Med bakgrunn i dette gjorde Høgskolestyret i møte 31.10.2014 følgende enstemmige vedtak:

1. Høgskolestyret har diskutert strukturelle grep for å styrke kvaliteten i utdanning og forskning med utgangspunkt i fire hovedalternativer:
 - Høgskolen i Ålesund videreføres som selvstendig institusjon
 - Fusjon med Høgskolen i Molde - Vitenskapelig høgskole i logistikk
 - Fusjon med NTNU basert på en satellittmodell
 - Fusjon med Høgskolen i Molde – Vitenskapelig høgskole i logistikk, Høgskulen i Volda og Høgskulen i Sogn og Fjordane
2. For at HiÅ skal kunne realisere sine mål, og fremstå som et attraktivt campus som møter arbeids- og næringslivets kompetansebehov, er en sammenslåing etter styrets vurdering nødvendig for å ivareta de krav som i framtida vil bli stilt til kvalitet, effektivitet og robusthet.
3. Styret ønsker at følgende uprioriterte alternativer skal utredes og konkretiseres videre:
 - Fusjon med NTNU basert på en satellittmodell
 - Fusjon med Høgskolen i Molde - Vitenskapelig høgskole i logistikk, Høgskulen i Volda og Høgskulen i Sogn og Fjordane

Styret ber om at dette skjer gjennom en aktiv dialog med Kunnskapsdepartementet, de berørte institusjonene og andre interessenter.

4. Styret er opptatt av at det videre arbeidet med SAKS-prosessen skjer på en måte som sikrer god involvering og forankring hos ansatte og studenter på Høgskolen.

STATUS HØGSKOLEN I ÅLESUND 2014

FAGLIG PROFIL OG EGENART

Campus Ålesund, med Høgskolen i Ålesund (HiÅ) som kjerneinstitusjon, er et av landets mest kompakte lærings- og innovasjonsmiljø. All utdanning, forskning og innovasjonsaktivitet skjer i et tett samspill mellom Høgskolen og arbeids- og næringslivet, noe som gir oss en tydelig egenart og særpreg som institusjon i UH-sektoren nasjonalt. HiÅ har helt unike forutsetninger gjennom å drive forskning, undervisning og innovasjon i ett integrert miljø sammen med bedrifter som konkurrerer globalt, og som derfor krever den beste kompetansen internasjonalt.

Høgskolen har et godt omdømme og Campus Ålesund er et tyngdepunkt som kompetansemiljø for næringslivet på Nordvestlandet. Maritime næringer er den sektoren der HiÅ har mest omfattende næringslivssamarbeid, forsknings- og innovasjonsaktivitet, og der vi fyller rollen som et internasjonalt kurs- og kompetansesenter. Maritim utdanning, forskning, innovasjon og kursvirksomhet er derfor løftet fram som strategisk spiss i Høgskolen sin målstruktur, og fungerer som en spydspiss også når det gjelder å løfte helsefag, teknologiske fag og marine fag tilsvarende. Våre strategiske prioriteringer av helse, marin og maritim, er sammenfallende med Regjeringens Langtidsplan for forskning og høyere utdanning. HiÅ har lave fakultetsmurer og tette fagmiljø, noe som gir gode vilkår for tverr- og flerfaglig arbeid.

Når det gjelder både maritime næringer og helsesektoren har vi bygget opp en omfattende etter- og videreutdanningsvirksomhet. Dette gjør at vi fyller rollen som et senter for livslang læring innenfor disse profesjonene.

Vår faglige profil og de rollene vi fyller som institusjon, gir HiÅ en sterk regional forankring og relevans. HiÅ har en sammensetning av utdanningstilbudet som sammenfaller godt med veksten og trendene i de regionale arbeidsmarkedene. Vi er hovedleverandør av ingeniører, økonomer, sykepleiere og nautikere til arbeids- og næringslivet i fylket og landsdelen. Vi finner igjen rundt 90 % av kandidatene som arbeidstakere i regionen etter fullført utdanning. Dette innebærer at Høgskolen har en nøkkelrolle i å dekke arbeidskraftsbehovet i de regionale arbeidsmarkedene, og å tiltrekke arbeidskraft til regionen fra andre landsdeler og nasjoner. Vi er en liten organisasjon med kort avstand fra ledelse til faglig arbeid, og kan respondere raskt på endrede kompetansebehov i nærings- og arbeidslivet, både gjennom utdanning, forskning og innovasjon.

HiÅ opplever en sterk vekst i bidragsfinansiert forskning, med høy suksessrate hos Forskningsrådet og vekst i forsknings- og innovasjonssamarbeidet både med næringslivet og helsesektoren. Vi har pr. i dag 35 førsteamanuenser, 16 professor og 2 dosenter, samt ytterligere 8 ansatte i professorløp. Vi er opptatt av å formidle resultater fra egen og andres forskning til flere enn kollegaer i den akademiske verden. Våre tette bånd til nærings- og arbeidslivet er vår viktigste kanal for slik formidling til samfunnet omkring.

Høgskolen har det siste tiåret blitt klart mere attraktiv som studiested og rekrutterer en økende andel av studentene fra andre landsdeler og nasjoner. Studentmiljøet har utviklet seg svært positivt. Andelen av studentene som engasjerer seg i ulike studentorganisasjoner er fordoblet i løpet av to år. Andelen av studentmassen som oppholder seg på og benytter campus i det daglige er svært høy.

Sammenlignet med andre i sektoren er HiÅ en liten institusjon, med avgrenset betydning i det nasjonale UH-landskapet. Størrelsen innebærer at vi har enkelte små og dermed sårbare

fagmiljø, og begrensede muligheter til å bygge større, og mer robuste fagmiljø. Vi har vanskeligheter med å imøtekomme økte krav til administrativ spesialistkompetanse og å dekke behovet for administrative støttetjenester for utdannings- og forskningsvirksomheten i full bredde. Nærheten til et svært vekstkraftig næringsliv gjør også at vi opplever rekrutteringsvanskeligheter på fagpersonale innen enkelte fagområder, spesielt kandidater med erfaring og bakgrunn fra næringslivet. Selv om vi har sterk vekst i bidragsfinansiert forskning, har vi fortsatt et lavt volum på vitenskapelig publisering.

Målt i frafall og gjennomstrømming har vi for stor spredning i kvalitet og gjennomføringsevne mellom ulike studieprogrammer. Vi er sterkt avhengig av lokal rekruttering for mange av våre bachelorutdanninger og må bygge opp et mer robust rekrutteringsgrunnlag og en sterkere merkevare for enkelte av våre masterutdanninger. Vi har samtidig et stort vekstpotensial innenfor etter- og videreutdanning.

UTDANNING OG STUDIEKVALITET

HiÅ er i vekst, med økt antall søkere og økt studenttall (faktaboks 1). Dette har gitt økt inntakskvalitet på de fleste av studiene våre, og påfølgende vekst i studiepoengproduksjonen. Studiepoengproduksjonen per registrert student ligger på gjennomsnittet for statlige høyskoler, men er høyere enn alle universitetene. HiÅ hadde en rekordhøy vekst i studiepoengproduksjonen i 2013, og denne veksten fortsetter også i 2014.

HiÅ ligger for lavt når det gjelder gjennomføring på normert tid i bachelorgradutdanningene. Men vi har likevel høyere fullføring og lavere frafall enn snittet for universitetene. Antall uteksaminerte kandidater er stigende, og har økt med 21 % fra 2010 til 2013. Vi har fokus på å gjøre det vi kan for å øke gjennomstrømmingen – i det ligger det at vi ser at noen studenter i utgangspunktet planlegger med forlenget studieløp, noe det er vanskelig å gjøre noe med.

For å få et bilde av hvor vi bør sette inn tiltakene for å øke gjennomstrømming og redusere frafall, har vi gjennomført ulike analyser for å kartlegge kjennetegn ved studenter som faller i fra. Analysene viser at enkelte utdanninger har stor spredning i karaktersnitt fra videregående skole. Men vi ser ingen klare, signifikante sammenhenger mellom inntakskarakter og frafall. Det vi ser, er at de som sliter første semester med studiepoengproduksjonen, oftest er de som faller ifra – mange like etter første semester. For å hjelpe studentene til å komme godt i gang første semester, gir vi ekstra oppfølging i denne fasen, med bl.a. tilbud om veiledningssamtaler. For sykepleierutdanningen er det også innført utvidet bruk av obligatorisk oppmøte til undervisning – med 70% oppmøteplikt.

Til masterprogrammene vi hatt en stor økning i antall søkere (Faktaboks 2), med totalt 597 søkere fordelt på 6

Faktaboks 2: Master

Søkertall: +50 % fra 2013 til 2014

Gjennomføring normert tid: 75 %

Frafall: 6 %

Faktaboks 3: Studentundersøkelser

Anbefale HiÅ: >70 %

Velge HiÅ på nytt: >60 %

Studiebarometeret 2013:
Bioingeniør og automasjon i
toppen nasjonalt

Faktaboks 1: Attraktivitet

Søkertall: +6 % fra 2013 til 2014

Søkertall: dobling siste 10 år

Kvalifiserte søkere pr.
studieplass i 2014: ca. 2, alle
opptak

Antall uteksaminerte
kandidater: +21 % fra 2010 til
2013.

masterprogram. Gjennomføring og frafall er gjennomgående svært tilfredsstillende, selv om dette var små kull der små endringer gir store prosentmessige utslag.

Vår egen studenttilfredshetsundersøkelse som ble gjennomført i 2013, viste at 70 % av studentene ville anbefale HiÅ til en venn. Universums undersøkelse viste tilsvarende. 73% av de spurte ingeniørstudentene og 60% av økonomistudentene ville valgt HiÅ om igjen.

Studiebarometeret 2013 ga oss gode tilbakemeldinger på flere av studiene våre. Bioingeniørutdanningen vår hadde landets mest fornøyde bioingeniørstudenter, mens automasjonsingeniørutdanningen kom på en tredjeplass blant alle ingeniørutdanninger i landet. Sykepleier- og byggingeniørutdanningen fulgte tett etter, med 4,1 oppnådde poeng av totalt 5, mht. hvor fornøyde studentene var alt i alt. Dataingeniørstudiet kom imidlertid dårlig ut og kullet med disse 8 studentene ble fulgt særskilt opp umiddelbart og årsaken avklart. Studiebarometeret viste at vi kan bli bedre på oppfølging og tilbakemelding til studentene.

Status for rekruttering og kvalitet innenfor dagens fagområder er:

MARITIME FAG (NAUTIKK):

Bachelorstudiet i nautikk er et av de studiene ved Høgskolen som har flest søkere pr. studieplass, og derved også høy inntakskvalitet. Det er ønskelig med en god blanding av studenter rett fra videregående skole og studenter som kommer inn via Y-vei, da vi har sett at dette gir et godt og utviklende studiemiljø. Studiet har svært god gjennomstrømming, der 71 % fullførte studiet på normert tid, og 93 % i løpet av kalenderåret i 2013.

En mastergrad i Ledelse av krevende maritime operasjoner ble startet opp for fullt i 2014, og hadde 2,4 førsteprioritetssøkere pr. studieplass. Dette er et mastergradsstudium som kvalifiserer skipsoffiserer og landbasert personell innen maritim virksomhet, samt ledere og mellomledere fra andre operasjonelle organisasjoner, til en utvidet og fordypet forståelse av ledelse av krevende maritime operasjoner.

Vi har fokus på økt kvalitet i maritim utdanning, en utdanning som er underlagt Sjøfartsdirektoratets sertifikat- og kvalitetskrav. Kvalitetssystemet for maritim utdanning blir derfor i år ISO-sertifisert av DNV-GL. Vi har et tett samarbeid med HSH, HBV og UiT om kvalitet i maritim utdanning gjennom MARKOM, og utreder nå en felles PhD-grad mellom de fire involverte institusjonene.

FoU-aktiviteten rettet mot maritime næringer er i sterk vekst, med fokus på anvendt forskning og innovasjon i tett samarbeid med industrien. Det er etablert 7 ulike laboratorie-/forskningsgrupper med fokus på ulike teknologiområder.

Maritime kurs: Høgskolen opplever økt etterspørsel fra arbeids- og næringslivet etter ulike typer kompetansepåfyll, fra kortere kurs til skreddersydde etter- og videreutdanningstilbud. Behovet er størst innenfor maritime næringer, bl.a. som følge av ny teknologi og nye sikkerhetskrav som krever trening og samhandling.

Vi etablerte i 2012 et heleid datterselskap som står for markedsføring og gjennomføring av den maritime kursvirksomheten, mens HiÅ står for utvikling av faglig og pedagogisk innhold. Nå i 2014 vil det bli levert ca 7500 kursdøgn innenfor maritime fagområder fordelt på 20 ulike kurskonsept. Fra høsten 2014 driver vi sammen med kurselskapet et nytt maritimt kurscenter i Fosnavåg. På oppdrag fra Utenriksdepartementet deltar vi videre i oppbyggingen av maritim

utdanning og kursvirksomhet i Montenegro. En rekke norske offshorerederier har de senere årene ekspandert internasjonalt, og vårt datterselskap MOAS forventer en betydelig økning i kursaktiviteten både nasjonalt og internasjonalt. På oppdrag fra Rederiforbundet utredes mulighetene for å etablere et maritimt kurstilbud i Brasil.

Forskning er en sentral premisse for utvikling av nye kurskonsept. Vi arbeider med å utvikle nye kurskonsept innen subsea og tungløft. Det er et viktig mål for Høgskolen å skape attraktive og fleksible etter- og videreutdanningstilbud i tett samarbeid med næringslivet og helsesektoren

Kursaktiviteten har en rekke positive effekter for vår nautiske bachelorutdanning. Antall ansatte kommer over en kritisk størrelse og særdeles kostnadskrevede fasiliteter blir utnyttet på en effektiv måte. Dette sikrer at også utdanningene får tilgang til moderne og oppdaterte simulatormiljøer. Deltakerne i EVU-virksomheten gir oss viktige tilbakemeldinger om hva som kreves av fagkunnskap og ferdigheter i arbeidslivet, som input til å videreutvikle innholdet i våre grunnutdanninger når det gjelder relevanskvalitet.

Høgskolen har 20 simulatorer som brukes både i grunnutdanninger og EVU. Utviklingen av programvare og infrastruktur for å drive slik simulatorbasert utdanning og kursvirksomhet skjer i samarbeid med selskapet Offshore Simulator Center AS, der HiÅ er medeier. Utviklingen av simulatorteknologi og kursvirksomheten er viktige forutsetninger for faglig utvikling og forskningsaktivitet som løfter kvaliteten på våre maritime utdanninger.

Viktigste samarbeidspartnere er bedrifter i den maritime klynga på Møre. Her er vi del av et tett nettverkssamarbeid med Global Centre of Expertise, GCE Blue Maritime.

INGENIØRFAG:

Bachelorutdanningene i ingeniørfag har totalt hatt en god økning i søkertall de siste årene. Studiene dekker de ingeniørfagene som regionens arbeids- og næringsliv etterspør. Ingeniørstudentene er fordelt på automatiseringsteknikk, bygg, data, produkt- og systemdesign og skipsdesign samt elkraftteknikk som ble startet opp høsten 2014 etter sterkt påtrykk fra elkraftnæringen og maritim næring. Ingeniørutdanningene ved HiÅ er dynamiske og nært knyttet til utvikling og behov i de regionale næringene. Som eksempel på dette utføres over 90 % av bacheloroppgavene som prosjekter for lokale bedrifter, stat og kommune. Dette gjør at utdanningene ansees som svært relevante og oppdaterte i forhold til hva studentene møter etter endt utdanning.

Et viktig kvalitetstiltak er å utvikle utdanningene basert på laboratoriebasert undervisning, der man i stor grad arbeider i team med tverrfaglige oppgaver og gjennomfører prosjekter i alle faser fra ide til produkt. Metoder for innovasjon og entreprenørskap er viktige redskap for ingeniører som inngår i undervisningen. Dette har blant annet ført til at Høgskolens studenter har hevdet seg på helt på toppen både nasjonalt og internasjonalt i innovasjonskonkurranser. Noen av disse ideene og produktene har sågar ført frem til kommersielle produkter og bedrifter. Tilbakemeldinger både fra studenter og arbeidsgivere er at tverrfaglighet og allsidighet er viktige ferdigheter som styrker bedriftene i en global konkurransesituasjon.

I 2013 hadde vi et fall i gjennomføring på normert tid på ingeniørutdanning, i underkant av 40 % gjennomstrømming i snitt. Byggingeniør var lyspunktet med 60 % gjennomstrømming (64 % på y-vei). Avgangskullene 2013 kom midt i renoveringen av laboratoriebygget, noe som i denne perioden ga oss store utfordringer mht til laboratorieaktivitet og kvalitet på læringsmiljøet for disse kullene.

Nyrenovert laboratoriebygg er nå tatt i bruk, og laboratorier, utstyr og annen infrastruktur er under oppgradering og videreutvikling. Dette er investeringer Høgskolen har måttet bære på egenhånd økonomisk, derfor har ikke utviklingen blitt helt på det nivået vi planla utstyrmessig, men dog et stort kvalitetsløft. Laboratoriernes rolle som læringsarena er uvurderlig. Gode laboratorier, i kombinasjon med tettere oppfølging, økt kvalitet i undervisning og økt inntakskvalitet bidrar til et kvalitetsløft i ingeniør- og teknologiutdanningene.

Høgskolen har også utviklet tre masterprogram innen ingeniørfag: Produkt- og systemdesign (POS), Skipsdesign, samt Simulering og visualisering. Alle disse masterprogrammene er spesielt utviklet for det regionale næringslivet, der det er spesielt tilrettelagt for deltidsstudenter som kombinerer utdanning og jobb i næringslivet. Dette er masterutdanninger som i helhet undervises på engelsk, slik at dette også er et tilbud til internasjonale studenter som trekkes til regionen og den statusen næringsklyngen har globalt. Som en viktig del av masterutdanningen bygges det også opp forskningsgrupper og laboratorier i nært samarbeid med næringslivet. Dette bidrar til viktig kunnskapsutvikling som kommer inn i undervisningen både på bachelor- og masterutdanningene.

Utfordringen for ingeniørutdanningene er rekruttering av fagpersonell innen teknologi, i sterk konkurranse med lokalt næringsliv. Tett samarbeid og delstillinger fra arbeids- og næringsliv har lettet tilgangen til fagfolk noe.

MARINE OG BIOLOGISKE FAG:

Bachelorstudiet i Biomarin innovasjon hadde oppstart 2012, og de første kandidatene vil bli uteksaminert i 2015. Vi opplever en svært stor økning i antall førsteprioritetssøkere til dette studiet, noe som sannsynligvis henger sammen med et økt kompetansebehov og en noe bedre anseelse for de marine yrkene. Bachelorstudiene Biomarin innovasjon og Bioteknologi retter seg begge inn mot marin næring. Høgskolen er partner i Arena-prosjektet til biomarin klynge, Legasea, og utvikler EVU-tilbud til bedriftene i den biomarine klyngen. FoU- og laboratoriesamarbeidet med Møreforskning Marin, der HiÅ er deleier, bidrar til å utvide bredden og størrelsen på de biologiske og marine fagmiljøene på Campus Ålesund.

INTERNASJONAL BUSINESS:

Opprinnelsen til økonomiutdanningene ved HiÅ var et ettårig påbyggingsstudium for nautikere og et studium i eksportmarkedsføring for fiskerinæringen, begge etablert etter ønske fra næringslivet midt på 1980-tallet. HiÅ har i dag har 75 masterstudenter, 420 bachelorstudenter og en stab på 25 fast ansatte innen økonomifag. 60 % av den faglige staben har førstekompetanse.

For å styrke kvaliteten og effektiviteten er fem tidligere bachelorgradsutdanninger nå redusert til to: bachelor i Økonomi og administrasjon og bachelor i Markedsføring og ledelse. Rekrutteringen er svært god, og ved å redusere antall studieprogram har vi oppnådd bedre karakternivå på studentene.

Master i Internasjonal business startet i 2012. I 2014 hadde studiet 372 søker til 40 plasser. Det planlegges et mastertilbud i anvendt innovasjon i fra 2017. Dette vil være unikt nasjonalt, og ha et bredt rekrutteringsgrunnlag.

FOU knyttet til Havrommet prioriteres høyt, og HiÅ leder et større NFR-prosjekt som går på nærings-, klynge- og konkurranseanalyse for klippfisk der både nasjonale og internasjonale partnere deltar. I tillegg gjennomføres det FoU-prosjekter innen tjenesteinnovasjon og maritim ledelse. HiÅ deltar i Forskerskolen for bedriftsøkonomiske fag.

HELSEFAG:

Til bioingeniørutdanningen har vi tidligere slitt med rekrutteringen. I 2013 og 2014 har vi derimot hatt en fin økning i antall søkere, og ligger godt an i forhold til å oppfylle det nye måltallet på 24 ferdige kandidater. Dette skyldes at vi gjennomgående har bra gjennomstrømming over år – 70 % i 2012, 60 % for kandidater uteksaminert i løpet av 2013.

Sentral samarbeidspartner for bioingeniørutdanningen er helseforetaket, men også det marine næringslivet blir en stadig viktigere samarbeidspartner i forskning og utdanning.

Sykepleierutdanningen rekrutterer godt og gjennomstrømmingen øker etter at vi innførte 70 % obligatorisk oppmøte. Over 90 % av studentene som begynte første studieår i 2013, gikk i år videre til andre studieår, noe som lover svært godt for antall uteksaminerte kandidater i 2016.

Vi har svært god gjennomstrømming på videreutdanning innenfor helse. 4 av 8 videreutdanninger hadde 100 % gjennomføring i 2013, laveste 71 % (anestesi). Helsesøsterutdanningen rekrutterer nasjonalt og har mer enn 6 søkere på hver studieplass.

Det er tett samarbeid med kommune og helseforetak om forskning og utdanning, og felles stillinger med begge. Vi har prioritert å bygge opp den formelle kompetansen hos våre ansatte til doktorgrad. Hittil i år har vi "egenprodusert" en kvinnelig professor og en kvinnelig dosent innen helsefag, og ytterligere en er til vurdering for professorkompetanse. Dette bærer nå frukter i form av økt forskningsfokus og voksende forskningsaktivitet.

Strategien for Helseforetaket i Møre og Romsdal sier at Ålesund sykehus også i fremtiden skal være det mest differensierte og avanserte sykehuset i foretaket. Foretaket ønsker å utvikle faglige spydspisser sammen med høgskolene, og vår spissing med master i avansert klinisk sykepleie er derfor i tråd med dette.

Helsesimulering er et viktig satsingsområde for å styrke kvaliteten i helsefagutdanningene, og et viktig bidrag til å forberede studentene på praksis. Med et økende behov for å utdanne flere helsearbeidere, og en endring i helseforetakene med reduksjon av antall sengeposter og økt bruk av poliklinikk, vil simulering i framtida bli et enda viktigere pedagogisk verktøy for opplæring av helsepersonell. Også helseforetakene satser på økt bruk av simulering til opplæring av egne ansatte, og et samarbeid med Helse Midt-Norge og NTNU er under oppbygging.

I samarbeid med Ålesund kommune, NAV Hjelpemiddelsentralen mfl., er det initiert en omfattende satsing på velferdsteknologi, med etablering av bl.a. en demo-leilighet for å drive uttesting av nye hjelpemidler og forskning innen helseteknologi. HiÅ driver kurs og veiledning av sykepleiere i kommunene.

Vi har en intensjonsavtale med høgskolene i Volda og Molde om å bli partner i deres PhD helse på sikt, og er medlem i forskerskolen Profres, som styres fra UiS.

FORSKNING:

HiÅ har raskt voksende forskningsaktivitet. Inntektene fra Forskningsrådet er mer enn 5-doblet siden 2010 og HiÅ har fra 2012 ligget klart høyest blant høgskolene i tildeling pr. UFF-stilling (og også langt over de nye universitetene). BOA-aktiviteten utgjorde i 2013 nær 10 % av vårt budsjett, og vil i 2014 kunne passere 40 mill (ca 15 %). Forskningsaktiviteten er særlig stor innen maritime operasjoner og teknologi, og nær samtlige av forskningsprosjektene er samarbeidsprosjekter med bedrifter i maritim klynge. Dette gir kort vei fra forskning til formidling og videre til kommersialisering.

Den økte forskningsaktiviteten gjør at undervisningen blir mer forskningsbasert. Vi har satset på kompetansebyggende prosjekter som kan gi grunnlag for vitenskapelig publisering. Vi opplever bra tilgang på nye forsknings- og innovasjonsprosjekter og har høy suksessrate på NFR/RFF-søknader, noe som viser at forskningsmiljøet ved HiÅ holder høy faglig kvalitet og relevans. Vi har et potensiale for å initiere og utvikle flere internasjonale prosjekter framover innenfor Horisont 2020 og andre internasjonale program, men vi må bygge opp både kapasitet og kompetanse på å initiere og gjennomføre slike prosjekt.

Den viktigste flaskehalsen for å løfte forskningsaktiviteten ytterligere, er tilgjengelig forskningskapasitet, sammen med oppbygging av et bedre støtteapparat. Det er begrenset hvor mye man kan øke forskningsaktiviteten innenfor samme arbeidsstokk og økonomiske rammer, med dagens 10 stipendiatstillinger fra Kunnskapsdepartementet (og ingen nye på flere år). Vi har derfor prioritert å forsterke dette med interne midler, samt at vi har prioritert å finansiere interne professorløp for å styrke forskningsaktiviteten. Dette bærer nå frukter, med flere «egenproduserte» professorer. Selv om vi har doblet vår publiseringsaktivitet siden 2010, så ligger vi fortsatt lavt i antall publiseringspoeng per faglige stilling totalt sett. Spesielt gledelig er veksten i publisering innenfor MNT-fag.

Rekruttering av personell med høy kompetanse er krevende, gitt avstanden til institusjoner som driver PhD-utdanning på våre fagområder. Personer med PhD har liten mobilitet. Analyser vi har gjort viser at rekrutteringsgrunnlaget i form av kandidater med MSc- og PhD-utdanning i regionen er for lite og at vi konkurrerer med næringslivet om de samme kandidatene, med tilsvarende konsekvenser for lønnsnivå og lønnsutvikling. Vi opplever videre at nyansatte med doktorgrad ofte har høyere forventninger til forskningstid enn vi kan innfri. For en høgskole med lav basisbevilgning er dette utfordrende.

UNDERVISNINGSMETODER SOM GRUNNLAG FOR KVALITETSØKNING

Vårt mål er å knytte utdanning, forskning og innovasjon tettere sammen, og gi vår aktivitet en tydelig anvendt profil og forankring i regionenes arbeids- og næringsliv. Dette vil styrke kvaliteten i utdanningene, uttrykt gjennom studentens læringsutbytte. Vi vil skape bedre kvalitet i utdanningene ved å utvikle nye undervisningsformer og et læringsmiljø som inkluderer tett kontakt med arbeids- og næringslivet. Vi har allerede i dag mange studier med laboratorieaktivitet og praksis, og mener at å skape flere slike læringsmiljøer med læring ved praktisk utførelse kan øke kvaliteten i profesjonsstudiene. Men også ved å skape tverrfaglige møteplasser for innovasjon og entreprenørskap, vil vi kunne gi mer motivasjon, læring på tvers av fagområder og deling av kunnskap på helt andre måter enn i dag.

På bakgrunn av dette har vi tre gjennomgående satsingsområder for å styrke utdanningskvaliteten:

INNOVASJON OG ENTREPRENØRSKAP SOM INTEGRERT DEL AV VÅRE STUDIER

Innovasjon skal være en viktig og integrert del av alle våre studier. Innovasjon er et resultat av samspill mellom ulike aktører og har best vilkår når aktører med ulik fagbakgrunn og erfaring møtes. Høgskolens viktigste jobb er å utdanne faglig sterke kandidater som har relevant kunnskap. Har de i tillegg med seg innovative ferdigheter, en basistrening i å tenke innovativt, kan de lettere utnytte sin kunnskap i møte med næringsliv, organisasjoner og offentlig sektor.

Høgskolen vil tilrettelegge for en kultur som:

- Øker motivasjon for og ferdighetene i å drive nyskaping hos våre studenter.
- Øker kunnskapene om innovasjon hos aktørene i det regionale innovasjonssystemet.
- Styrker samarbeidet i det regionale innovasjonssystemet.

Utdanningene våre skal være relevante, studentene skal ha god kontakt med arbeids- og næringsliv gjennom studiet, og de skal vite hvordan forskning og utdanning spiller sammen med erfaringsbasert kompetanse for å skape innovasjon.

Ved å tilby studentene å utføre sine bachelor- og masteroppgaver i samarbeid med arbeidslivet, legges det til rette for at nyskaping kan skje i møtet mellom studenter og bedrifter. Å jobbe med reelle problemstillinger er noe som også motiverer studentene. Et næringsliv som ser nytten av kontakt med studentene er avgjørende, og regionale aktører innenfor den maritime og den marine næringsklynga, samt helsesektoren, er viktige samarbeidspartnere for oss i så måte. Vi har etablert samarbeid med Stanford University sin d.school innen innovasjon og design. Programmet ved Stanford har mange likhetstrekk med vår satsing innen innovasjon. Vi har også etablert forskningssamarbeid med Stanford innen designmetodikk.

Studenter kan ha en viktig rolle både som forskningsressurs, og som innovatører. Vi ser mange eksempler på at studenter bidrar med viktig nyskaping i arbeidslivet gjennom sine bachelor- og masteroppgaver, og ved deltakelse i forskningsprosjekter. Ambisjonen er at studentene, gjennom en kombinasjon av innovasjons- og entreprenørskapsaktiviteter, og høyt faglig nivå, skal få en solid kunnskapsbasert verktøykasse, sterkere nettverk og økt individuell mestringsevne til å drive med innovasjon i sin framtidige yrkeskarriere. De vil dermed være bedre rustet for å utfordre og endre etablert praksis når de kommer ut i arbeidslivet.

Utdanninger som har lyktes i å integrere innovasjon tett inn i sitt undervisningsopplegg er Produktutvikling og systemdesign (PoS) på ingeniørsiden og Innovasjonsledelse og Entreprenørskap (IE) fra økonomifagene. Begge studiene har studentbedrift som en del av utdanningen. Høgskolen i Ålesund har de siste årene utmerket seg nasjonalt og internasjonalt

Faktaboks 5 : Studentbedrifter

2007: # 2. i NM

2008: # 1. og 2. i NM , # 2. in EM

2009: # 1. i NM, # 2. i EM

2010: # 1. i NM, # Responsible Business Award i EM

2011: # 1. i NM, # Citi Sustainability Award i EM, Semifinale PolyU

2012:# 1. i NM, # 3. i EM

2013: Ferdprisen for størst interasjonalt potensial, og Manpowergroups pris for beste HR-bedrift, begge i NM

2014: #2. i NM

innen entreprenørskap og nyskaping, gjennom våre studentbedrifter. Studentbedrifter ved HiÅ har siden 2007 gjort seg bemerket med en rekke gode plasseringer i NM og EM for studentbedrifter. Studentbedriften tar utgangspunkt i "learning by doing", og bruker studentaktive læringsmetoder i undervisningen. Hver gruppe har en faglig veileder fra høgskolen og en mentor fra industri/arbeidsliv.

LABORATORIER SOM LÆRINGSPLATTFORM

Laboratoriene vi disponerer er helt avgjørende for all aktivitet som Høgskolen driver, både innen undervisning, forskning, innovasjon og entreprenørskapsarbeid. Erfaringsmessig har vi sett at læring gjennom "hands on"-undervisning gir best resultat for studentene mht. å tilegne seg ny kunnskap. Derfor setter vi laboratoriene i sentrum for både utdanning, forskning og innovasjon. Laboratoriene skal være et sted hvor studentene tilegner seg relevant kunnskap gjennom ordinær laboratorieundervisning, hvor stipendiater og forskere har sitt arbeidssted, og hvor det operative samarbeidet med arbeids- og næringslivet foregår gjennom konkrete forsknings- og studentprosjekter.

MODELLERING, SIMULERING OG VISUALISERING SOM PEDAGOGISK METODE

Modellering, simulering og visualisering gir studenter, forskere og brukere muligheter for å utvikle, teste, demonstrere og trene på løsninger på teknologiske utfordringer i ett, integrert miljø.

Simulering benyttes i dag ved HiÅ som pedagogisk metode innenfor helsefag, maritime fag, marine fag, og ingeniørfagene. Simulering har vist seg å være nyttig i forbindelse med kompetanseheving, ferdighetstrening og til beslutningstaking, kommunikasjon, teamarbeid og ledelse. Simuleringen er fleksibel og anvendelig, den øker overføringsgraden av læring, og kan tilpasses ulike utdanninger og læringssyn. Simulering er et forsøk på å etterligne virkeligheten. Deltakerne vil ha muligheten til å kjenne seg igjen i situasjonen, noe som gir mulighet til refleksjon over egne ferdigheter og kritisk analysere egne og andres handlinger i et scenario.

Modellering, simulering og visualisering som pedagogisk metode innebærer at studentene inntar en aktiv og praktisk rolle for læring ved å øve på individuelle oppgaver eller samhandling i team. Treningen kan for eksempel dreie seg om krevende maritime operasjoner som ankerhåndtering, akuttmedisinsk pasientbehandling eller forberedelser til praktiske laboratorieøvelser gjennom en virtuell lab. Denne formen for aktiv læring med anvendelse av teori i praksis er et nødvendig supplement til den teoretiske undervisning. Simulering som pedagogisk metode gjør dessuten at man kan øve på farefulle oppdrag og beslutninger uten risiko for at menneskeliv går tapt eller kostbart utstyr blir ødelagt. Simulering som undervisningsmetode får svært god tilbakemelding fra studentene.

HØGSKOLENS ROLLE SOM KOMPETANSELEVERANDØR REGIONALT, NASJONALT OG INTERNASJONALT

Høgskolen har en utdanningsportefølje som treffer de faglige behovene og utviklingstrendene i de regionale arbeidsmarkedene svært godt.

Høgskolen i Ålesund har som de andre høgskolene på Vestlandet en sterk lokal og regional studentrekruttering. Ved Høgskolen i Ålesund ble snaut 70 prosent av de uteksaminerte rekruttert fra Møre og Romsdal hvis vi ser perioden 1995-2010 under ett. Hovedtyngden kommer fra Sunnmøre/Ålesundsregionen og vi rekrutterer relativt svakere fra andre deler av fylket. For teknologi og ingeniøruddanningene, samt økonomiske og administrative utdanninger kommer nær 80 prosent av uteksaminerte fra Møre og Romsdal. For biologi- og maritime utdanninger kommer rundt 50 prosent fra fylket, 25 prosent fra andre deler av Vestlandet, mens resterende 25 prosent fra andre deler av landet. Disse utdanningene har m.a.o. et bredere geografisk rekrutteringsgrunnlag.

Rapporten «*Er høgskolene regionale kvalifiseringsinstitusjoner*» - Gythfeldt & Hagen 2012 – dokumenterer at høgskolene har en avgjørende betydning for å sikre tilgangen på kvalifisert arbeidskraft til helsesektoren regionalt. 87 % av de som studerte sykepleie ved Høgskolen i Ålesund og som var rekruttert fra regionen, hadde jobb i Møre og Romsdal to år etter at utdanningen er fullført. For tilflytterstudenter var andelen som var i jobb i regionen to år etter endt utdanning 51 %. For ungdom fra Møre og Romsdal som hadde gjennomført de samme studiene utenfor fylket, var tilsvarende andel 28 %. Det er m.a.o. nær dobbelt så sannsynlig at en tilflytterstudent slår seg ned i regionen etter utdanningen er ferdig, som at lokal ungdom som tar samme utdanning utenfor fylket kommer tilbake.

En analyse av høgskolenes betydning for rekrutteringen til næringsrettede profesjonsyrker viser tilsvarende resultater¹. Det store flertallet av kandidatene ved næringsrettede utdanninger blir i landsdelen etter at de er ferdig med utdanningen. Dette gjelder nesten 70 % av de som har tatt en utdanning ved et av lærestedene på Vestlandet og 80 % av kandidatene fra Oslo og Akershus, hvis vi ser perioden 1997-2008 under ett.

Undersøkelsen viser at sammenheng mellom studiested og arbeidssted har blitt mye sterkere i løpet av det siste tiåret. I 1995 gikk 55 % av teknologi- og ingeniørkandidatene til jobb på Vestlandet – i 2006 var dette økt til 87 %. Ser vi på økonomiske og administrative utdanninger økte dette fra 58 % i 1995 til 83 % i 2006. Biologiutdanningene økte fra 74 % til 82 %. Maritime utdanninger fra 57 % til 71 %.

Dette har sammenheng med at HiÅ innenfor maritim utdanning og bioingeniøruddanning i større grad leverer kandidater til hele Vestlandet og HiÅ fyller her en landsdelsfunksjon. Tilsvarende gjelder også enkelte av videreutdanningene i helsefag, der både rekrutteringsgrunnlaget og rollen som HiÅ fyller i større grad er nasjonal.

Det skjer en sterkere internasjonalisering av HiÅs utdanninger. Dette gjenspeiler seg i studietilbud, forsknings- og innovasjonsaktiviteter og studentopptak, inkl. et økende antall

¹ Røberg, Karl Ingar Kittelsen: Høgskolenes betydning for regional rekruttering til næringsrettede profesjonsyrker. Høgskolen i Oslo og Akershus: [Rapport 2014 nr. 7](#)

utreisende og innreisende studenter. I tillegg har HiÅ de senere årene rekruttert en rekke ansatte med internasjonal bakgrunn. Undervisning foregår på engelsk i 3. år for enkelte bachelorstudier og nær alle mastergrader. Bachelorgradsstudiene er tilrettelagt for utveksling til utlandet i 5. semester, og mastergradene i 2. semester. HiÅ har samarbeidsavtaler med utenlandske universitet og høyskoler, hovedsakelig i Europa, men også i USA, Australia og Asia. De ledende bedriftene i regionen har omfattende internasjonal aktivitet, og mange av våre studenter rekrutteres fra de samme områdene og går til jobber i de samme bedriftene enten i Norge eller i hjemlandet. Den samme tendensen ser vi også i forhold til den maritime kursvirksomheten. HiÅ har de senere årene gjennomført flere prosjekt (Herd, RonoMar) sammen med næringslivet for å forsterke slikt internasjonalt utdannings samarbeid.

Oppsummert er rekrutteringsmønsteret til Høgskolen i Ålesund stabilt over tid, men andelen av kandidatene som får jobb i samme region etter endt utdanning har økt kraftig. Dette viser at HiÅ har en sammensetning av sine utdanningstilbud som er treffsikkert i forhold til kompetansebehovene og trendene i de regionale arbeidsmarkedene vi betjener.

STRATEGISK PROFIL 2020

TO FAGLIGE SPYDSPISSER: HAVROM OG HELSE

Norge har tre næringer som blir ansett å ha global konkurransekraft og der vi har særlige ressursmessige og kunnskapsmessige fortrinn: Olje og gass, maritim og sjømat. Alle disse er basert på å høste og utnytte ressursene i havrommet, og representerer også de næringene der Norge har størst potensiale i framtida. Plasseringen vår, nærheten til og samarbeidet vi har med den maritime og biomarine klyngen gjør at vi er svært gunstig posisjonert i forhold til dette potensialet. Nærheten til Helse Møre og Romsdal og Sykehuset i Ålesund gir oss tilsvarende muligheter på helseområdet.

Nærheten til disse sektorene gjør videre at utdanningene og forskningsaktivitetene våre er relevante og praksisnære, der forskningsbasert og erfaringsbasert kunnskap kobles sammen. Vi har miljø som fungerer reelt tverrfaglige. Campus Ålesund gir oss muligheter til å drive utdanning, forskning, innovasjon og kursvirksomhet i ett integrert miljø, og dette skaper et læringsmiljø som er unikt nasjonalt og internasjonalt. Plasseringen gjør at Campus Ålesund er lett tilgjengelig og funksjonelt. Campus Ålesund fungerer som et effektivt kunnskapssenter for bredden av arbeids- og næringslivet i regionen og som et forsknings- og innovasjonssenter for maritime næringer internasjonalt. Dette er det viktig for oss å ivareta også i et endret institusjonslandskap.

HiÅ ønsker med bakgrunn i våre særpreg å gjennomføre en spissing mot 2020 med HAVROM og HELSE som våre to framtidige faglige hovedpilarer.

FREMTIDEN LIGGER I HAVROMMET:

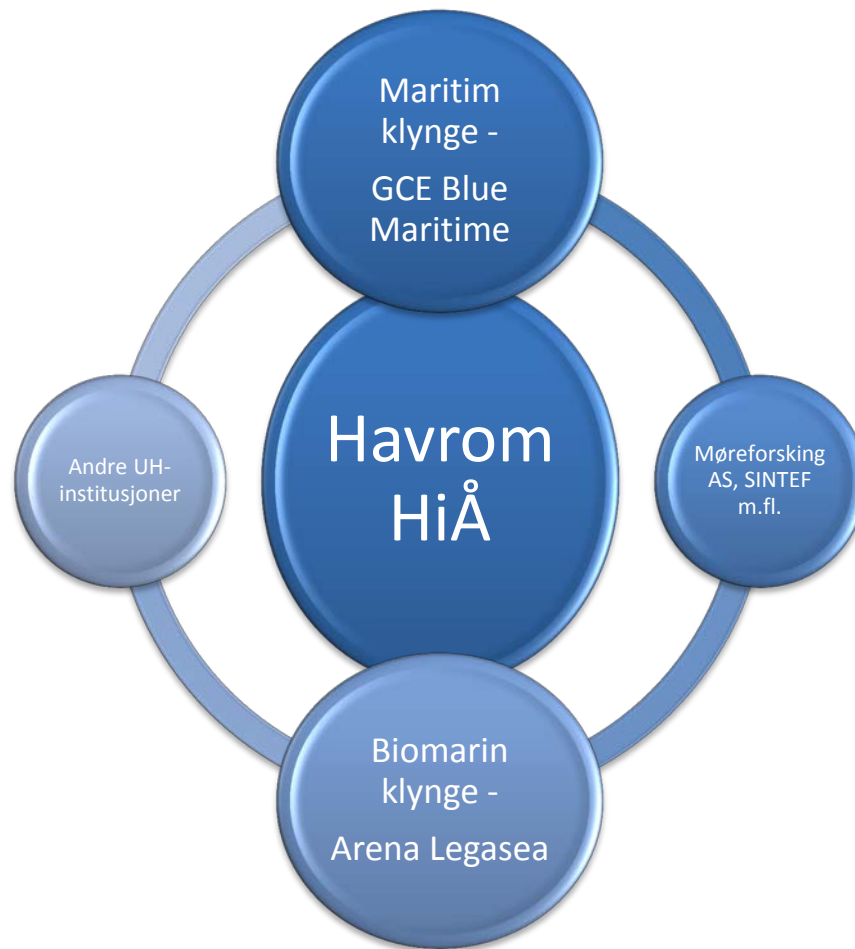
Mye tyder på at løsningen av de globale utfordringene i forhold til klima, energi, mat ligger i å ta i bruk denne siste «ikke dyrkede» delen av jordkloden – nemlig havet og havets ressurser. Skal vi dekke våre framtidige behov for mat og energi må vi både høste nye ressurser fra havrommet, og utnytte ressursene i havet bedre.

Regjeringens langtidsplan for forskning og høyere utdanning har fokus på mulighetene i havrommet og utviklingen av ny maritim teknologi. Energi, mat og mineraler innenfor et bærekraftig system er tilsvarende prioriterte områder i Horisont 2020. Samtidig er den maritime klyngen tildelt Global Centres of Expertise– Blue Maritime. Strategiene er sammenfallende.

Det ligger store potensialer for framtidige radikale innovasjoner i mye av den teknologien og kunnskapen som er bygget opp rundt norsk olje- og gassnæring og i maritime næringer. Fellesnevneren for å kunne utnytte ressursene i havrommet på nye måter, er å utvikle kunnskap og teknologi som gjør mennesker i stand til å gjennomføre avanserte maritime og marine operasjoner på nye områder og nye måter – dvs. nye havromsoperasjoner.

Vi ønsker å videreutvikle Campus Ålesund, med HiÅ som kjerneinstitusjon, som en læringsarena for Havromsinnovasjoner. På denne læringsarenaen skal det drives fremragende profesjonsutdanning, anvendt forskning og innovasjon rettet mot framtidig forvaltning, høsting og utnytting av havrommets ressurser. Modellering, simulering og visualisering, pluss innovasjon og entreprenørskap, er sammen med laboratoriene som læringsmiljø viktige pedagogiske og metodiske satsingsområder for å få dette til.

Næringslivet i vår region er karakterisert ved en høy innovasjonshastighet, og det er antatt at mye av grunnlaget for innovasjonshastigheten ligger i bedriftsstrukturen, med lavt hierarki og kultur for direkte tilbakemelding mellom ledelse og arbeidere. Innovasjon og entreprenørskap er nøkkelen for at regionens bedrifter skal ha et konkurransefortrinn i et globalt marked, og kunnskap om økonomi og markedsføring blir like viktig for å lykkes i dette markedet. Høgskolen i Ålesund er, og vil være en leverandør av kandidater med kunnskaper innen innovasjon og entreprenørskap, internasjonal business og markedsføring, og samarbeidet med de lokale næringsklyngene vil bli stadig viktigere.

NYE KOMPETANSEBEHOV I HELSE OG OMSORGSSEKTOREN:

Den demografiske utviklingen med flere eldre som har mange og komplekse diagnoser, nye pasientgrupper, samhandlingsreformen, den medisinske og teknologiske utviklingen legger nye premisser for organiseringen av framtidens helsetjenester og kompetansebehov i helsesektoren. Avansert behandling som tidligere bare ble gitt i sykehus, er med samhandlingsreformen overført til kommunehelsetjenesten. Alle kommuner skal fra 2016 ha øyeblikkelig hjelp døgntilbud.

Innovasjon innenfor helse og offentlig sektor for øvrig, er og blir helt sentralt for å takle de utfordringene helsesektoren står overfor. Et sterkt fokus på kunnskapsbasert profesjonsutøvelse er viktig, men alene er det ikke nok, evne til omstilling og nytenkning må komme i tillegg. Her kreves det tverrfaglig samarbeid, bl.a. mellom helse og teknologi. Høgskolen i Ålesund ønsker å være med på å drive utviklingen innenfor helseområdet, og levere kompetanse og kandidater som har best mulig forutsetninger til å følge opp de utfordringene våre studenter vil møte som arbeidstakere i helseforetak eller i kommunal helse- og omsorgstjeneste. Vi ønsker å bidra til innovasjon i helsesektoren, og utnytte de mulighetene vi har med både helsefag og teknologiske fag under samme tak, til å tenke nye løsninger med fokus på kvalitet og effektivitet. Mer forskning er avgjørende for å bidra til innovasjon og nyskaping.

I statsbudsjettet for 2015, foreslår regjeringen å sette av 12,5 millioner kroner til avansert videreutdanning på masternivå for sykepleiere som jobber i den kommunale helse- og

omsorgstjenesten. Målet er å øke de ansattes kompetanse, for å styrke kvaliteten i tjenestene i fremtiden. Helse- og omsorgsdepartementet vil legge til rette for nye roller og samarbeidsformer, som for eksempel teambaserte tjenester. Sykepleiere med mastergrad i avansert klinisk sykepleie vil ha en kompetanse som gjør at de kan ha en utvidet rolle og funksjon.

Dette bekrefter at helseutdanningene ved HiÅ er rigget for fremtiden. Master i klinisk sykepleie ble startet opp høsten 2012, i samarbeid med regionalt helseforetak og kommunale helse- og omsorgstjenester. Poenget er å kvalifisere sykepleiere for en mer krevende hverdag, og spesielt i forhold til endrede oppgaver i primærhelsetjenesten.

HOVEDGREP VI VIL GJENNOMFØRE FOR Å REALISERE ØNSKET STRATEGISKE PROFIL I 2020

Målet i 2020 er en enda tettere integrasjon av forskning, utdanning og innovasjon rettet mot Havrom og Helse – som er bærebjelkene i arbeids- og næringslivet på Nordvestlandet. Dette gir både utdanningene, forskningen og innovasjonsaktiviteten vi driver en tydelig anvendt profil og forankring i regionenes arbeids- og næringsliv. En slik forankring vil også styrke kvaliteten i utdanningene uttrykt gjennom studentens læringsutbytte. Vi vil ivareta vår posisjon som viktigste samarbeidspartner for regionalt arbeids- og næringsliv, og levere den kompetansen som trengs for å sikre verdiskaping og konkurranseevne.

Hovedgrepene vi vil gjennomføre for å realisere ønsket strategiske profil i 2020 er;

- Spisse dagens avdelinger og fagmiljø innenfor to hovedområder – Havrom og Helse
 - Slå sammen mastergrader innen ingeniørfag for å styrke disse
 - Avtale hvilke bachelorprogrammer i teknologi som gir innpass/opptak til master/sivilingeniørutdanning ved NTNU, slik at en unngår individuell behandling og får lettere flyt av studenter mellom institusjonene
 - Utvikle en mastergrad i innovasjon på tvers av fagretninger, gjerne i samarbeid med NIC-partnere
 - Utvikle en Ph.D-grad i maritime fag i samarbeid med partnere i MARKOM
 - Utvikle/bidra i Ph.D. – grad i helsefag i samarbeid med andre institusjoner
- Styrke forskningsaktiviteten og øke andelen førstekompetente på våre strategiske områder for å styrke kvaliteten utdanningene
- Gjøre innovasjon og entreprenørskap til en integrert del av alle våre studier
- Videreutvikle satsingen på Studentbedrifter
- Videreutvikle modellering, simulering og visualisering som pedagogiske metoder i våre utdanningstilbud, og som infrastruktur for forskning
- Videreutvikle laboratorier som læringsarena som integrerer utdanning, forskning og innovasjon

VURDERING AV EGNE FORUTSETNINGER FOR Å NÅ STRATEGISKE MÅL INNENFOR GJELDENE BUDSJETTRAMMER

Innenfor **Havrommet** står virksomheten vår på tre nær likeverdige ben; utdanning, forskning og etter- og videreutdanning. Disse utvikles i synergi med hverandre og i tett interaksjon med næringslivet. Vi opplever en god vekst i søkning og rekrutteringsgrunnlaget for de ulike utdanningene vi tilbyr framstår som robust. Vi er også veletablert i et EVU-marked med et stort potensiale både nasjonalt og internasjonalt. Vi opplever videre høyt gjennomslag og sterk vekst i bidragsfinansiert forskning, og vi har et betydelig potensiale både i internasjonalt finansiert forskning og oppdragsvirksomhet. Disse aktivitetene gir aktivitetsmessig og økonomisk grunnlag for å vedlikeholde laboratorier, utstyr og simulatorpark på et forsvarlig nivå. En felles havroms-satsing vil gjøre fagmiljøene mer robuste og tverrfaglige.

Vi opplever sterk etterspørsel etter ny kunnskap innenfor en rekke fagområder knyttet opp til mulighetene i havrommet. Vi opplever også at det er stor interesse både i næringslivet og andre kunnskapsmiljøer for en økt FOU- satsing, inkl. økt deltakelse i internasjonalt FOU-samarbeid bl.a. gjennom Horisont 2020. Den viktigste flaskehalsen vi opplever for å kunne realisere en slik satsing er tilgang på kompetanse og FoU-kapasitet i form av flere stipendiater og postdocs, samt store investeringer i ny, vitenskapelig infrastruktur.

Også innenfor **Helseområdet** er tilgang på kompetanse den avgjørende flaskehalsen for å kunne realisere målene for dette satsingsområdet. Vi arbeider kontinuerlig med å bygge et fagmiljø med tilstrekkelig størrelse og robusthet fram mot 2020 gjennom eksterne forskningsmidler, stipendiat- og post-doc-stillinger, samtidig som en sammenslåing med institusjoner med tilsvarende fagmiljø vil styrke robustheten ytterligere.

Bygging av robuste fagmiljøer blir særdeles viktig for å kunne bidra til regjeringens ambisiøse plan for deltakelse i Horisont 2020. Men utfordringen er ikke faglig alene. Bygging av sterkere forskningsadministrativ støtte i forhold til søkning og gjennomføring av EU-prosjekter er like viktig.

HVA VIL ANTATTE DEMOGRAFISKE ENDRINGER BETY FOR HØGSKOLEN I ÅLESUND?

På bakgrunn av framskrivninger av kullene av 19-åringer for perioden 2015-2020, samt fødselstallene 1996-2010 nasjonalt og regionalt, har vi fått laget en analyse av ulike faktorer som kan påvirke rekrutteringsgrunnlaget for Høgskolen i Ålesund fram til 2020 og videre utover til 2025². Analysen er gjort på grunnlag av data for søknadsutvikling og opptak til Høgskolen i Ålesund i perioden 2000-2013 og demografiske data fra SSB om framtidige ungdomskull.

Det er gjort analyse av ulike trender og utviklingstrekk i rekrutteringsmønsteret til HiÅ i forhold til kjønn, alder, geografisk bakgrunn nedbrutt på ulike hovedretninger av utdanninger.

Analysen viser at det har skjedd klare endringer i rekrutteringen til HiÅ fra begynnelsen av 2000-tallet. Rekrutteringen fra nærområdet rundt Ålesund er redusert, mens rekrutteringen fra andre deler av Møre og Romsdal viser en svak økning. Nedgangen i rekruttering fra nærområdene er mer enn oppveid av økt rekruttering fra andre landsdeler. Samtidig er antallet utenlandske studenter nesten tredoblet i løpet av det siste tiåret. Høsten 2014 tok vi i mot 63 nye internasjonale studenter fra 20 ulike land. De senere årene har økningen kommet fra land i Europa. Høgskolen i Ålesund rekrutterer i dag primært lokalt til m.a. ingeniørstudiene, og ønsker å styrke rekrutteringen av studenter fra andre deler av det «maritime» beltet, dvs. Romsdal, Nordmøre og Sogn og Fjordane.

Andelen studenter som kommer fra Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane falt fra 88 % i 2000/2001 til 71 % i 2012/2013. Vi får samtidig stadig yngre studenter, ved at gjennomsnittalderen på studentene har falt fra 27,7 år i 2000 til 23,7 år i 2013. Aldersgruppen fra 19-24 år utgjorde i 2013 75 % av studentmassen.

Ser vi på perioden 2000-2013 var veksten i aldersgruppen 19-24 år på hhv. 8 % i Møre og Romsdal og 6 % i Sogn og Fjordane. HiÅ hadde samtidig hatt en vekst i studenttallet på 11 %, dvs. sterkere enn den demografiske utviklingen i regionen skulle tilsi. Ser vi på de demografiske effektene på nasjonalt nivå skulle HiÅ hatt en vekst på 64 studenter i aldersgruppen 19-24 år i perioden 2000-2013. Den faktiske veksten i studenttallet var i samme periode 217 studenter. Dette betyr at 30 % av veksten i studenttallet i denne perioden skyldes demografiske effekter, mens 70 % skyldes at det er blitt mere attraktivt å studere ved HiÅ.

I rapporten heter det bl.a:

«Sett i lys av utviklinga i perioden 2000 til og med 2013, kan ein kanskje seie at det er lite grunn til å vere uroleg for at nedgangen i ungdomskulla skal undergrave rekrutteringa til Høgskolen i Ålesund. Gjennom å auke tilgangen på studentar frå andre delar av landet, skjer det ei spreiring av den demografiske risikoen.»

² Finn Ove Båtevik: Studentrekruttering til Høgskolen i Ålesund. Nye studentar og potensiale for rekruttering. Notat nr. 3/2014 Møreforskning

Møreforskning har også gjort ei framskriving av tilgangen på nye studenter basert på den demografiske utviklingen for aldersgruppen 19-24 år for perioden 2014-2026:

.... «Framskriving av studentmassen fram til og med 2026, gitt at den geografiske fordelinga av nye studentar er den same som i 2013, visar at ein vil ha ein svak auke i tal nye studentar i alderen 19-24 år fram til 2018, ein stabil periode nokre år etter dette og ein svak nedgang etter 2021. Etter desse utrekningane vil talet på nye studentar i alderen 19-24 år vere omtrent det same i 2026 som 2014.» «Alt tilseier at dermed at det er attraktiviteten til høgskulen, ikkje demografien som vil vere avgjerande for framtidig rekruttering til høgskulen.»

Ut fra dette mener vi rekrutteringsgrunnlaget for HiÅ framstår som rimelig robust i forhold til forventede demografiske endringer, og at det er realistisk å opprettholde dagens studentgrunnlag i overskuelig framtid. Samtidig bekrefter dette at vekstpotensialet for HiÅ målt i antall studenter i første rekke ligger innenfor etter- og videreutdanning.

ØKTE KRAV TIL KVALITET OG KOMPETANSE PÅ ADMINISTRATIVE FUNKSJONER:

Høgskolen i Ålesund har vokst kraftig de senere årene, både målt i antall studenter og ansatte, og har gått fra å være en liten til mellomstor høgskole. Kravene til kapasitet, kvalitet og kompetanse på de administrative tjenestene vi skal levere øker tilsvarende. Forventningene til kvalitet, responstid og tilgjengelighet på ulike administrative tjenester som stilles fra studenter, fagmiljø, eksterne interessenter mv. vokser. Tilsvarende stiller KD, NOKUT og andre myndighetsorgan krav til både styringsmessig og administrativ rapportering og oppfølging på stadig nye områder. Nye undervisningsmetoder, nye rutiner, økt bruk av IT og andre verktøy gjør at ulike arbeidsprosesser blir mer integrerte og avhengige av hverandre, og krever at tjenestene organiseres på nye måter. Fag og administrasjon blir mer gjensidig avhengig av hverandre og må arbeide mer integrert. En god illustrasjon på dette er kravene som stilles til administrativt støtteapparat innenfor bidrags- og oppdragsvirksomheten generelt og EU-finansiert forskning spesielt.

Gjennomgående er kravene til både kvalitet og innhold på en rekke av tjenestene og funksjonene som administrasjonen skal møte de samme for alle institusjoner, uavhengig av institusjonens størrelse. Dette innebærer at vi på mange områder innen administrasjon er på vei fra å være generalister til å bli spesialister, med tilhørende krav til spisskompetanse. Gjennomgående er dette mer krevende i små institusjoner, bl.a. fordi dette samtidig gir økt sårbarhet ved sykdom, oppsigelser mv. Tilsvarende er det i perioder i året store topper i arbeidsbelastning og kapasitetsbehov på enkelte funksjoner, f.eks. knyttet til gjennomføring av opptak, studiestart og eksamensavvikling. Dette gjør at det er helt nødvendig å etablere back-up-løsninger og å duplisere mange administrative funksjoner for å ta kapasitetstopper og å redusere sårbarheten. Dette innebærer at det stilles tilsvarende krav til robuste fagmiljøer innenfor administrasjon som innenfor undervisning og forskning.

Utfordringene blir særlig synlig i forhold til å gjennomføre nye utviklingsoppgaver, implementering av nye løsninger o.l. som gjerne krever kapasitet og kompetanse som det er vanskelig å frigjøre samtidig med løpende drift. Manglende spesialistkompetanse og kapasitet til å gjennomføre slike utviklingsprosjekt gjør også at potensielle effektiviseringsgevinster ikke blir tatt ut så godt og så raskt som mulig.

Samtidig – det å være en relativt liten institusjon innebærer kortere avstander og beslutningslinjer, færre styringsnivå og mindre internt byråkrati. Dette gir økt effektivitet, bedre

forankring og raskere implementering av nye løsninger enn det som ofte kjennetegner store organisasjoner. Nærhet og kjennskap til resten av organisasjonen gir også et bedre grunnlag for intern kvalitetssikring og dermed kvalitet.

Mulighetene til å møte økte krav til kvalitet og kompetanse på administrative funksjoner er begrenset med vår nåværende størrelse. Mulighetene for å kompensere for dette gjennom samarbeid begrenses av ulike styringsmodeller, økonomimodeller og datatekniske systemløsninger. Skal kravene til økt kvalitet og spesialistkompetanse møtes effektivt krever det sammenslåing med andre.

IDENTIFISERING AV NØDVENDIGE ENDRINGER I RAMMEBETINGELSER SOM IKKE ANGÅR BUDSJETT

REGELVERK OG RAMMEBETINGELSER FOR RANDSONEAKTIVITETER:

Høgskolen i Ålesund har en sterkt voksende eksternt finansiert aktivitet, og er en av de ledende i sektoren i forhold til å utvikle samarbeid med arbeids- og næringslivet. Viktige deler av dette samarbeidet er organisert som randsoneraktiviteter til Høgskolen, og organisert i egne selskaper der HiÅ er aksjonær. I dag gjelder dette virksomheten til Møreforskning AS³ (18 %), Høgskolen i Ålesund Maritime Operasjoner AS (100 %) og Offshore Simulator Center AS (25 %).

Organiseringen av dette i egne randsoneselskaper er en forutsetning for å avgrense Høgskolen sin risiko i forhold til ekstern virksomhet, og for å ha den nødvendige fleksibilitet i forhold til skiftende markedsmuligheter og konkurransevilkår.

Tilsvarende gjelder i forhold til samarbeid om infrastruktur – både mellom ulike institusjoner i sektoren og i forhold til næringslivet. Vi mener det er et stort uutnyttet potensiale i å utvikle et tettere samarbeid med næringslivet om laboratorier og infrastruktur både rettet mot undervisning og forskning. Vi tror også at et slikt samarbeid vil styrke mulighetene for å øke næringslivets investeringer i forskning. Vi viser her bl.a. til rapporten fra INFRA-samhandlingsutvalget⁴ som har identifisert en rekke dis-insentiver for et slikt utvidet samarbeid.

Vi opplever at regelverket og rammebetingelsene vi opererer under i forhold til organisering av slik randsoneraktivitet er svært komplisert, og at det er krevende å utvikle samarbeidsmodeller som fungerer effektivt og operativt i det daglige. Gitt at målet er å styrke samhandlingen mellom UH-sektoren og arbeids- og næringslivet tror vi det er helt nødvendig at rammebetingelsene og regelverket for å organisere slik randsoneraktivitet gjennomgås og forenkles.

SAMARBEIDET MELLOM INSTITUTTSEKTOREN OG UH-SEKTOREN

Instituttsektoren utgjør en viktig aktør i forskningssystemet både nasjonalt og regionalt.

³ HiÅ sine eierandeler i ulike selskaper i parentes

⁴ «Økonomiske føringer for samhandling mellom forskningsinstitusjoner om anskaffelse, drift og tilgjengeliggjøring av forskningsinfrastruktur.» Rapport av 8. juli 2014.

Vi mener det er viktig å se på randsoneproblematikken også i forholdet mellom UH- og instituttsektoren, og stimulere til et tettere samarbeid og en integrasjon mellom forskningsmiljøene som begge sektorene representerer. Manglende symmetri i RBO-systemet og manglende stimulanser til å samarbeide er viktige momenter i randsoneproblematikken. Dette gjelder både i forhold til prosjektsamarbeid, publiseringssamarbeid og samarbeid om felles kompetanseutvikling – inkl. PhD-utdanning.

STRUKTURELLE GREP FOR KVALITETSØKNING I FORSKNING OG UTDANNING

Høgskolestyret besluttet i juni å utrede følgende tre alternative strukturelle grep for å styrke kvaliteten i utdanning og forskning:

- Høgskolen i Ålesund videreføres som selvstendig institusjon
- Tettere integrasjon/fusjon med Høgskolen i Molde
- Tettere integrasjon/fusjon med NTNU

I ettertid har et alternativ som inkluderer alle tre høgskolene i Møre og Romsdal, samt Høgskolen i Sogn og Fjordane, blitt aktualisert gjennom innspill fra arbeidstakerorganisasjonene.

Høgskolestyret besluttet på styremøtet 31. oktober at følgende uprioriterte alternativer skal utredes og konkretiseres videre:

- Fusjon med NTNU basert på en satellittmodell
- Fusjon med Høgskolen i Molde - Vitenskapelig høgskole i logistikk, Høgskolen i Volda og Høgskolen i Sogn og Fjordane

HIÅ VIDEREFØRES SOM SELVSTENDIG INSTITUSJON

I dialogmøtet med Kunnskapsdepartementet 17. september, fikk vi tydelig beskjed fra statssekretær Bjørn Haugstad om at Høgskolen i Ålesund hadde for få studenter til å oppfylle framtidige krav til minstestørrelse til å kunne opprettholdes som selvstendig institusjon. Dette gjør at dette alternativet ikke framstår som realistisk, og det utredes og vurderes derfor ikke nærmere.

Nedenfor skisseres derfor ulike styrker og svakheter med de tre gjenværende alternativene sett i forhold til kriteriene som KD har lagt til grunn. Drøftingen er ikke uttømmende, men danner et grunnlag for styrets foreløpige diskusjoner og vurderinger.

VURDERING AV EN MULIG FUSJON MED NTNU

Høgskolen i Ålesund ser flere fordeler med en fusjon med NTNU. Innenfor NTNUs fakulteter Ingeniørvitenskap og teknologi, Det medisinske fakultet og Naturvitenskap og teknologi, er det

muligheter for alle våre fagområder å finne fagfolk å samhandle med, og vi ser klare fordeler med å få muligheten til å vokse akademisk sammen med større miljøer. Spesielt gjelder det på teknologiområdet, hvor en slik fusjon kan bidra til at vi sammen kan ta en enda sterkere internasjonal posisjon innen krevende maritime operasjoner. Her har vi i dag allerede samarbeid, og har søkt om felles SFI. Men også innen helseområdet ser vi fordeler med et tettere samarbeid, og har nylig etablert et samarbeid innenfor helsesimulering med NTNU.

En fusjon med NTNU vil kunne bidra til å løfte kvaliteten innen både forskning og utdanning, og gi oss økt status. Dette vil igjen kunne styrke rekrutteringen av studenter og ansatte, og gi oss muligheter innen forskning som i dag i praksis er lukket for høgskoler på HiÅs størrelse. En god flyt mellom våre bachelor- og mastergrader, og NTNUs master- og doktorgrader kan også være en positiv gevinst av en eventuell fusjon med NTNU.

For arbeids- og næringslivet i regionen kan HiÅ være døråpner inn mot større kunnskapsmiljøer, der flere Ph.D-studenter ved NTNU får næringsrelaterte oppgaver, og næringslivet får lettere kontakt med kompetent arbeidskraft i neste omgang. Et enda mer utstrakt samarbeid innen forskning mellom NTNU og næringslivet på Møre, vil også kunne styrke næringslivets innovasjonsevne.

En utdannings- og forskningspolitikk som er svært preget av sentralisering og universitetstenkning, taler også for fusjon med universiteter.

NTNU har signalisert at de på styremøtet 5. november ikke er rede til å fatte vedtak om fusjon eller andre organisatoriske samarbeidsløsninger med andre institusjoner. NTNUs saksframlegg til styremøtet 5. november legger derimot opp til at styret fatter vedtak om hvilke konkrete samarbeid/fusjoner NTNU ønsker å utrede videre. I det ligger det også en vurdering av hva som ikke er aktuelt. Styret ved NTNU har drøftet flere mulige løsninger for tettere samarbeid og mulige sammenslåinger med andre UH-institusjoner, for å møte NTNUs egne utfordringer og ambisjoner, og ut fra nasjonale hensyn.

De aktuelle alternativene som skal vurderes for videre utredning er følgende:

- NTNU og Høgskolen i Sør-Trøndelag – mulig sammenslåing
- NTNU som del av et nasjonalt fler-campusuniversitet (den såkalte satellittmodellen)

I satellittmodellen ligger det at NTNU tar et større nasjonalt ansvar for teknologi og naturvitenskapelig undervisning og forskning. Dette kan realiseres ved en fusjon med Høgskolen i Sør-Trøndelag, Høgskolen i Gjøvik, Høgskolen i Narvik, og Høgskolen i Ålesund, eller andre sammenslåinger eller former for tettere samarbeid med flere høyskoler og universiteter. Dette fordi NTNU ser at det ligger noen åpenbare synergier gjennom samarbeid og arbeidsdeling på teknologiområdet, både på undervisningssiden og innen forskning. Herunder å styrke miljøenes muligheter i forhold til Horisont 2020 og andre internasjonale FoU-programmer.

Utfordringen med denne modellen for Høgskolen i Ålesund, ligger i å finne en organiseringsmodell hvor dagens høgskolemiljø kan videreutvikles som et godt studiested som fyller sitt samfunnsansvar. Høgskolen i Ålesund er kjent for sitt nære samarbeid med arbeids- og næringsliv, og dette er en rolle vi ønsker å ivareta og videreutvikle, uavhengig av strukturmodell. For NTNU er det uttalt at utfordringene med en slik modell ligger i en svært differensiert institusjon med en distribuert campusstruktur som det blir krevende å organisere og lede. Da en utskilling av de teknologiske miljøene og oppsplitting av dagens høgskolemiljøer ikke er en ønskelig modell for høgskolene, vil NTNU i en slik satellittmodell også få andre fagområder med "på kjøpet". Høgskolen i Ålesund ser det som fordelaktig at flere høgskoler med lik fagportefølje

(som eksempelvis Høgskolen i Gjøvik, Sør-Trøndelag og Narvik), fusjonerer med NTNU samtidig, da dette vil styrke profesjonsutdanningenes plass i det nye NTNU, samtidig som teknologiutdanningene og forskning i tett samarbeid med næringslivet kan styrkes.

Bedriftene i den maritime klyngen på Møre vurderer Høgskolen i Ålesund som en sentral medspiller i rollen som verdiskaper. Høgskolen er med på å videreutvikle deres kompetanse, noe som sikrer deres innovasjonsevne og konkurransekraft (åpent brev til Kunnskapsministeren fra topplederne av de største maritime bedriftene på Møre august 2014⁵). De frykter at en modell hvor Høgskolen skal sentraliseres under NTNU i Trondheim, vil skape lange og langsomme beslutningsveier. Og at man vil kunne miste den nærheten til næringslivet som Høgskolen i Ålesund har i dag, da en fysisk nærhet mellom FoU-miljøer og bedrifter er viktig for innovasjonskraften. De ser likevel fordeler med å kunne samarbeide med et større kompetansemiljø som NTNU.

Enten det er snakk om fremtidig samarbeid eller fusjon, er det nødvendig å utvikle en samarbeidsmodell som er forpliktende nok til at den gir den kvalitetshevingen vi ønsker oss gjennom et sterkere samarbeid med NTNU, samt forener kulturer som legger forskjellige innhold i definisjonen av hva kvalitet er. Næringslivet mener at kvalitet er noe langt mer enn den tradisjonelle akademiske tilnærmingen med å telle antall publikasjoner i prestisjetunge internasjonale tidsskrifter. Når man skal måle kvalitet i høyere utdanning og forskning, må dens betydning for verdiskaping i samfunnet vektlegges. Høgskolen i Ålesund mener begge deler er nødvendig – både tradisjonell akademisk grunnforskning og relevant, mer anvendt forskning.

For å underbygge og videreutvikle den rollen HiÅ og Campus Ålesund har i forhold til nærings- og arbeidslivet i regionen er det noen viktige premisser som må være innfridd ved en evt. fusjon med NTNU:

1. En fusjon skal inkludere alle fagområder ved HiÅ
2. Virksomheten ved HiÅ må ha stedlig ledelse som sikrer koordinering mot hovedcampus, god lokal styring og tette relasjoner til eksterne aktører. Hvilket nivå dette skal være på, er ikke vurdert.
3. Det bør utvikles en fusjonsavtale som beskriver faglige satsinger som styrker Campus Ålesund og NTNU samlet.
4. Ansatte ved Campus Ålesund sikres grunnlag for medbestemmelse og representasjon i styre/råd/utvalg. Om det blir flere høgskoler i en satellittmodell, må det selvsagt komme på plass fornuftige løsninger for styrerepresentasjon for de ulike miljøene.
5. Organisering av studentdemokrati og studentrepresentasjon som sikrer studenter ved Campus Ålesund innflytelse i organisasjonen.
6. Regionen sikres innflytelse ved representasjon i styret.
7. Organisasjonsmodellen evalueres etter et visst antall år.

KONKLUSJON HIÅ (HIG,HIST, HIN?) + NTNU

Høgskolen i Ålesund ser muligheten til å styrke kvaliteten i vår utdanning og forskning gjennom en fusjon med NTNU. Spesielt gjelder det på teknologiområdet, hvor en slik fusjon kan bidra til

⁵ Kronikk i Sunnmørsposten 22.08.2014

at vi sammen kan ta en internasjonal posisjon innen krevende maritime operasjoner. Tilsvarende gjelder på en rekke områder innenfor helsefag. Høgskolens utdanning og forskning er tuftet på et tett samarbeid med arbeids- og næringsliv. Dette er en kvalitet vi ønsker å ivareta, uavhengig av strukturmodell, og blir derfor et viktig moment i en eventuell videre fusjonsprosess med NTNU.

Hvilken modell NTNU ønsker å utrede videre, er uavklart frem til deres styremøte den 05.11.2014.

Mangelen på konkretisering av framtidige modell gjør det vanskelig i nåværende fase å vurdere hvilke effekter en fusjon/integrasjon med NTNU vil ha i forhold til kvalitet, effektivitet og robusthet innenfor ulike fagområder både innen utdanning og forskning.

Vi ønsker likevel å beholde fusjon med NTNU som et av to aktuelle alternativer (jfr. Styrets vedtak 31.10.14), da vi ser at alle våre fagmiljø, og spesielt teknologimiljøet vil ha kvalitetsmessige fordeler med en slik modell. Høgskolen i Gjøvik har dette alternativet som førsteprioritet i sitt innspill til SAKS-prosess, og Høgskolen i Sør-Trøndelag er også positive til en fusjon med NTNU. Høgskolen i Narvik er positive til tettere samarbeid med NTNU, men det er pr. i dag ukjent hva de beslutter. Med flere høgskoler inn i NTNUs fold, vil vi ikke bare oppnå kvalitetsmessige gevinster i forhold til NTNU, men også i samhandling med de andre høgskolene. Dette vil være spesielt positivt for våre profesjonsutdanninger.

Høgskolen i Ålesund som en del av en fremtidig satellittmodell, er derfor et av de to hovedalternativene vi å utrede videre.

VURDERING AV EN MULIG FUSJON MELLOM HØGSKOLENE I MØRE OG ROMSDAL OG SOGN OG FJORDANE

VURDERING AV EN MULIG FUSJON MED HØGSKOLEN I MOLDE

Høgskolen i Ålesund har kommet lengst i å utrede en tettere integrasjon/fusjon med Høgskolen i Molde, da dette samarbeidet ble initiert i forkant, og uavhengig av SAKS-prosessen. Styrene ved Høgskolen i Ålesund og Høgskolen i Molde vedtok i april i år en plattform for tettere samarbeid i den hensikt å oppnå følgende:

- o En klarere faglig arbeidsdeling og profil for de studietilbudene som gis
- o Skape nye studietilbud av høy kvalitet, helst med nasjonalt rekrutteringsgrunnlag
- o Administrativt samarbeid og arbeidsdeling

Vi har startet opp en slik prosess innenfor disse områdene:

- o Helsefag
- o Økonomi-administrasjonsfag
- o Logistikk-teknologi-ingeniør-maritime-marine fag

Høgskolen i Molde (HiM) har en faglig spissing innenfor logistikk, der det også tilbys PhD-utdanning. Logistikk har også gitt HiM status som vitenskapelig høgskole. Den faglige kompetansen er høy, og en høy andel av de ansatte har førstekompetanse. HiM har det siste

tiåret satset på å bygge opp kompetansen også innen sport- og eventmanagement, og i likhet med innenfor logistikk tilbys det her masterutdanninger på engelsk. Et tredje satsingsområde er helse- og sosialfag. HiM har i samarbeid med Høgskulen i Volda en felles PhD-utdanning i helsefag.

Den faglige profilen til de to institusjonene innebærer en integrasjon av fagmiljøer som delvis opererer innenfor samme akademiske fagområder (innenfor helse og økonomi), men samtidig også akademiske felt som er mere ulike (teknologi og logistikk). Begge institusjonene har utdanning og forskning som sine viktigste virksomhetsområder, men med ulik sammensetning, vektlegging og profil.

De to høgskolene er ulike og har hver sine styrker og særpreg. HiM har gjennom sin posisjon som vitenskapelig høgskole i logistikk en lengre og tyngre vitenskapelig tradisjon. Logistikk representerer et generisk fagområde som kan anvendes rettet mot nær alle deler av næringslivet og offentlig sektor. HiÅ har sin tradisjon som profesjonshøgskole med sterk anvendt orientering, og tyngdepunkt innen forskningsbasert innovasjonsarbeid rettet mot nærings- og arbeidslivet. Institusjonene er forholdsvis jevnbyrdige i størrelse både målt i studenter og ansatte.

Begge institusjonene har som strategi å kombinere bredde i utdanningstilbudet, med en sterkere spesialisering og spissing på enkelte områder. For å lykkes med dette er begge avhengige av å kunne utvikle utdanningstilbud som har en tilstrekkelig størrelse, kvalitet og posisjon slik at de er attraktive for studenter nasjonalt og internasjonalt. Samtidig er rekrutteringsgrunnetil begge høgskolene i stor grad regionalt, og på enkelte fagfelt overlapper studieprogrammene. For å ivareta institusjonenes samfunnsansvar er det fornuftig å redusere konkurranse/overlapp som fører til dårlig ressursutnyttelse, og å skape mer robuste fagmiljø og utdanninger, også med nasjonale posisjoner på enkelte felt. Vi mener institusjonene innehar slike nasjonale posisjoner innenfor fagområdene logistikk og maritim. Innenfor helseområdet representerer behovene i helsesektoren i Møre og Romsdal en begrunnelse for et sterkt faglig utdannings- og forskningsmiljø innenfor sykepleie som er tung nok i seg selv. Begge institusjonene driver samtidig spesialiserte videreutdanninger som begge rekrutterer og leverer kandidater nasjonalt, men som har ulike faglige profiler og målgrupper.

STYRKING AV ØKONOMISK/ADMINISTRATIVE FAG:

HiÅ og HiM har samarbeidet i mange år, bl.a. gjennom bachelorstudiet Internasjonal logistikk. Studentene har fått opptak ved Høgskolen i Molde, men har hatt undervisning i Ålesund. Halvparten av emnene leveres av Høgskolen i Ålesund. Dette samarbeidet ble avsluttet i 2013, men videreføres som et samarbeid på emnenivå.

Institusjonene har relativt likt antall tilsatte og andel med førstekompetanse innenfor økonomiske/administrative fag. Når man går ned på *fagområder* vil man se at kompetansen er komplementær. Høgskolen i Molde er faglig sterke innenfor regnskap og revisjon samt innenfor sportsledelse og logistikk. Høgskolen i Ålesund har sin faglige profil innenfor markedsføring, innovasjon og entreprenørskap samt internasjonal business.

Innenfor øk/adm-fagene pågår en prosess for å kartlegge utvidet samarbeid på følgende områder:

- Samarbeid om nåværende studietilbud gjennom utveksling av emner og fagpersonell generelt, og utveksling av masteremner spesielt

- Samarbeid i forbindelse med eksamensavvikling i like emner
- Utvikle studietilbud med større nasjonalt rekrutteringsgrunnlag
- Opprette forskningsgrupper på tvers av institusjonene
- Høgskolen i Molde har i dag to mastergrader innenfor økonomisk- administrative emner. I løpet av planperioden, vil også Høgskolen i Ålesund få to mastertilbud. Det kan være aktuelt å utvikle et felles Ph.D.-tilbud innenfor dette fagområdet frem mot 2020.
- Felles internasjonal akkreditering av fagmiljø
- Gjensidig utveksling av lærekrefter
- Tilpassing av timeplaner på tvers av institusjonene for å øke studentenes valgmuligheter. Dette kan gjøres om emner kjøres konsentrert (hele dager) eller ved bruk av e-læring

Vi mener det er betydelige kvalitetsgevinster å hente innen økonomiske og administrative fag gjennom et større og mer robust fagmiljø både innen utdanning, forskning og eksternt rettet virksomhet.

STYRKING AV HELSEFAG:

Begge institusjonene driver sykepleierutdanninger innenfor de rammer som er fastsatt for denne profesjonsutdanningen. Det er etablert et treparts samarbeid om praksisdelen av utdanningene mellom de to høgskolene og Helse Møre og Romsdal. Et tilsvarende samarbeid innen forskning er under oppbygging. Begge høgskolene driver i tillegg en portefølje av etter- og videreutdanninger som til sammen dekker et bredt sett av spesialiseringsbehov innen helse- og sosialområdet. Tilsammen er det etablert to mastergradsutdanninger med hhv. klinisk fokus (HiÅ) og bredere helse- og sosialfokus (HiM). HiM er videre i ferd med å starte opp Ph.D i helse- og sosialfag i samarbeid med HVO.

Den framtidige strukturen i Helse Møre og Romsdal innebærer et sykehus i Ålesund, et i Volda og et felles sykehus for Nordmøre og Romsdal. Kravene til praksis i utdanningene forutsetter nærhet og tett samarbeid mellom utdanningsmiljøene, spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten i kommunene. Dette, kombinert med de store behovene for å utdanne flere sykepleiere og at flere mobiliseres til å ta helsefaglig utdanning, gjør at begge institusjonene bør videreføre sine sykepleierutdanninger⁶ og tilby videreutdanninger i en arbeidsdeling. Samtidig vil en sammenslåing gi mere robuste fagmiljøer, og styrke kvaliteten i utdanning og forskning. De potensielle gevinstene av en integrasjon er på mange måter de samme innenfor helsefagene som for økonomi.

STYRKING AV TEKNOLOGI OG LOGISTIKKFAG

Det er gjennomført en tilsvarende kartlegging av samarbeidsmuligheter i forholdet mellom HiMs logistikkfagmiljø og de ulike teknologifagmiljøene som er representert i Ålesund (maritim teknologi – ingeniørfag – marine/biologiske fag). HiÅ har i dag fire mastergradsutdanninger på teknologiområdet (om man teller disiplin og erfaringsbasert som 1), mens HiM har fire innenfor

⁶ Gjefsen, Gunnes og Stølen: Framskrivning av befolkning og arbeidsstyrke etter utdanning med alternative forutsetninger for innvandring. Rapporter 2014/31 SSB

logistikk, i tillegg til PhD-utdanning. HiÅ har startet utredning av mulig felles PhD i maritime fag sammen med MARKOM-partnerne. I begge miljø er realfag, IKT, kybernetikk mv. viktige disipliner.

Prosesen som er gjennomført viser at det foreligger en rekke mulige koblinger av logistikk som generisk fagområde, med anvendelser rettet mot maritime, marine og ingeniørfaglige utdanninger og forskningsfelt. Det er avdekket slike muligheter innenfor:

- Utveksling av emner i eksisterende studieprogram, både gjennom større bredde av enkeltstående valgfagsemner eller tilrettelagt for semesterutveksling
- Utvikling av nye studieprogram både på bachelor- og masternivå
- Utvikling av nye fagområder/emner som begge institusjoner ønsker å styrke
- Utvikling av nye etter- og videreutdanningstilbud som ivaretar en større del av bredden i næringslivets behov for kompetansepåfyll
- Utvikling av større og mer tverrfaglige FOU-satsinger, som bl.a. bedre vil kunne imøtekomme prioriteringene i Horisont 2020
- Styrke rekrutteringsgrunnlag for nye master-tilbud, bl.a. HiMs Master Engineering Logistics
- Osv.

Det er særlig de store tverrfaglige mulighetene som åpner seg ved å koble logistikkfag til næringsrettede profesjonsfag som utmerker seg. Til sammen vil miljøene kunne dekke et betydelig bredere spekter av kompetansebehov i nærings- og arbeidslivet, både innen utdanning og forskning, og ikke minst det økte behovet for EVU og andre former for kompetansepåfyll som vi kan forvente framover.

ADMINISTRATIVE FUNKSJONER

Høgskolen i Ålesund har et administrativt samarbeid med andre UH-institusjoner både regionalt og nasjonalt på en rekke områder. Vi deltar i kompetansenettverk med årlige samlinger og erfaringsdeling med de andre høgskolene i regionen innenfor HR, økonomi, IT, arkiv, bibliotek og studieadministrasjon. Gjennom disse nettverkene utveksler vi erfaringer om måten vi organiserer og utfører ulike administrative tjenester på. Funksjonene og oppgavene vi skal dekke er forholdsvis like, samtidig som vi er noe forskjellig organisert i forhold til hvor ulike oppgaver og ansvarsområder er plassert. Tilsvarende deltar vi i et utvidet regionalt SAK-samarbeid i Midt-Norge innenfor bl.a. anskaffelser og innkjøp. Videre benytter og utnytter vi nasjonale administrative samarbeidsløsninger med de gevinstene dette gir mht. standardisering av systemer og rutiner på tvers av institusjoner på viktige administrative områder.

Vi har høsten 2014 gjennomført en felles workshop med Høgskolen i Molde der vi har kartlagt mulighetene for:

- Økt samarbeid og arbeidsdeling innenfor administrative tjenester og fellesfunksjoner
- Mulighetene for økt spesialisering, kapasitetsutnyttelse, back-up og avlastning
- Samarbeid om rekruttering av administrativt personale
- Samarbeid om kompetanseutvikling for administrativt personale

Gjennomgangen har omfattet Studieadministrasjon (inkl. markedsføring og informasjon), Bibliotek tjenester, IT-tjenester, Personal, Økonomi, Drift og Arkiv

Arbeidet som er gjennomført så langt viser at mange av de administrative funksjonene må være brukernære og det er i første rekke arbeid knyttet til mer strategiske funksjoner og utviklingsoppgaver der det kan tas ut gevinster. De områdene der det er identifisert mulig SAK-gevinster vil bli fulgt opp gjennom egne utviklingsprosjekter våren 2015.

Gjennomgangen viser at mulighetene for å realisere et utvidet SAK-samarbeid er mest omfattende på områder der systemplattformene er de samme og der rutinene og innholdet i tjenestene er standardiserte. Dette er i første rekke tilfelle innenfor Bibliotek og IT-området. Gjennomgangen viser samtidig at mulighetene for å ta ut mer omfattende administrative gevinster er begrenset så lenge institusjonene har ulike styringsmodeller, økonomimodeller og datatekniske systemløsninger. Så lenge institusjonene er selvstendig – med egne organisasjonsnr – er potensialene som ligger i å ta ut gevinster gjennom utvidet SAK-samarbeid viktige, men avgrensede. Skal det tas ut mer omfattende gevinster krever det sammenslåing.

KONKLUSJON HIÅ - HIM:

En fusjonert HiÅ-HiM har styrken i seg til å bli en sterk vitenskapelig høgskole, med helse, havrom og økonomi som sektorområder med bred samfunnsmessig anvendelse og relevans både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Logistikk representerer derimot et generisk fagområde som kan anvendes rettet mot nær alle deler av næringslivet og offentlig sektor. Til sammen vil dette gi en institusjon med tett samarbeid og sterk forankring i arbeids- og næringslivet, og som er posisjonert til å kunne utvikle en sterk forskningsaktivitet målt både i vitenskapelig kvalitet og relevans.

En fusjon med HiM vil kunne gi gevinster i form av større fagmiljø og økt faglig robusthet på Helse og Økonomi-området, og kunne løfte kvaliteten i disse utdanningene. Tilsvarende vil kunne oppnås innenfor forskning, EVU og annen eksternt rettet aktivitet. En integrering av Møreforskning, som begge høgskolene er deleiere av, vil også være aktuelt som et neste skritt i en slik prosess for å styrke forskningskapasiteten og robustheten til de faglige miljøene.

Geografisk avstand mellom Molde og Ålesund er håndterlig og gir mulighet for dagsreiser, og vil bli ytterligere forbedret med den planlagte Møreaksen som vil redusere reisetiden ned mot 1 time. Dette gir muligheter for å samordne og spesialisere administrative tjenester i en arbeidsdeling for de funksjonene som ikke må være brukernære/campusnære i det daglige.

Innenfor teknologi- og logistikkfeltet vil gevinstene i første rekke kunne ligge i forhold til økt tverrfaglighet, og at institusjonene til sammen kan dekke et bredere spekter av kompetansebehov i nærings- og arbeidslivet. I tillegg vil en sammenslåing styrke rekrutteringsgrunnlaget for begge institusjoner – spesielt i forhold til eksisterende mastergrads- og PhD-tilbud. En sammenslåing vil også kunne styrke rekrutteringsgrunnlaget for og tilgangen på teknologi- og ingeniørkompetanse til næringslivet i Romsdal og på Nordmøre.

FORTSATT TEKNOLOGISAMARBEID I EN FUSJONERT HØGSKOLE:

En direkte styrking av teknologiområdet vil imidlertid ikke oppnås gjennom en fusjon mellom HiÅ og HiM. Dette vil kreve andre samarbeidsrelasjoner i tillegg. Tilsvarende vil gjelde for logistikkfagene hos HiM. Høgskolen i Ålesund har gjennom flere år hatt samarbeid med NTNU innen maritime fagområder, og sendte i 2014 felles SFI-søknad innen krevende maritime operasjoner. Det vil uansett strukturmodell være både naturlig og nødvendig å videreutvikle samarbeidet med NTNU.

I tillegg har den maritime klyngen på Møre, og teknologiklyngene på Sørlandet, Kongsberg og Raufoss har gått sammen med Universitetet i Agder og høgskolene i Ålesund, Buskerud/Vestfold og Gjøvik i samarbeidet "Norwegian Industrial Cluster (NIC)". Samarbeidet omfatter dermed Norges mest globaliserte og eksportrettede industriklynger og næringslivsnære akademiske institusjoner. Forsknings- og utdanningssamarbeid mellom aktørene i NIC, samarbeid med andre norske og utenlandske fagmiljøer, utvikling av nasjonale innovasjonssentre og nye industrielle muligheter på tvers av regionene, er noe av det viktigste NIC skal jobbe med fremover. En offensiv satsing på EVU og etableringen av det nye klyngeprogrammet Global Centres of Expertise, står også høyt på dagsordenen.

Tilsvarende gjelder innenfor maritim, der MARKOM-samarbeidet mellom HiÅ, UiT, HBV og HSH vil være viktig for å styrke kvaliteten i maritim utdanning uavhengig av strukturmodell.

VURDERING AV EN MULIG FUSJON MELLOM HIM, HISF, HIÅ OG HVO

HiÅ har i prosessen primært lagt vekt på å utrede mulighetene for en tettere integrasjon/fusjon med HiM. HiÅ har samtidig et gjeldende styrevedtak fra 2010 som angir ønske om en fusjon med Høgskolen i Molde (HiM) og Høgskolen i Volda (HVO). HVO har de siste årene orientert seg sterkere mot et Vestlands-samarbeid, og har vært fullverdig medlem av UH-nett Vest. I et felles styremøte mellom styrene ved de tre institusjonene høsten 2013, signaliserte HVO at de ikke så noen gevinst i å fusjonere med HiM eller HiÅ.

I ettertid har styret ved HVO snudd, og et flertall i styret anbefaler en fusjon mellom de tre høgskolene i Møre og Romsdal, samt Høgskolen i Sogn og Fjordane (HiSF), som ett av flere alternativer til framtidig struktur. For HVO er en inkludering av HiSF gjort ut fra hensynet til framtidig struktur innen lærerutdanning. Fylkespolitikkerne i Møre og Romsdal ønsker også en fusjon av de tre høgskolene i fylket, med en fjerde campus i Kristiansund.

Det finnes noe faglige overlapp og tilknytningspunkter mellom helsefagmiljøet ved HiÅ og sosialfagmiljøet ved HVO. Tilsvarende finnes mellom byggfag og offentlig planlegging, innen ledelsesfag, språkfag mv. Fagmiljøet HVO har innen pedagogikk er også interessant i forhold til både utdanning og EVU. Innenfor Mørealliansen er det gjennomført enkelte slike samarbeidsprosjekter de senere årene, bl.a. om en ny yrkesfaglærerutdanning. Tilsvarende pågår et samarbeid om Fjordkonferansen som en felles møteplass for FoU-miljøene der også HiSF, Møreforskning, Helseforetaket i Møre og Romsdal mfl. deltar.

KDs oppdragsbrev gir føringer om faglig spissing og spesialisering, utvikling av tydeligere faglig profil og egenart, og at strukturendringer skal gi større faglig robusthet. Alt med mål om å løfte kvaliteten i utdanning og forskning, og styrke attraktiviteten også internasjonalt. Tverrfaglighet kan gi gode gevinster, men bygger i utgangspunktet ikke mer robuste fagmiljø innenfor smale disipliner.

En fusjon mellom de tre eksisterende høgskolene i Møre og Romsdal vil kunne gi tilby stor faglig bredde innenfor både forskning og undervisning. Dette gir et potensiale for tverrfaglig samarbeid, men er noe mer utfordrende når det gjelder faglig spissing og tydelig profil.

En fusjon mellom de tre høgskolene i Møre og Romsdal og Høgskulen i Sogn og Fjordane, vil derimot gi en helt annet samlet kvalitetsgevinst. I en slik konstellasjon vil man få styrket helsefagene som tilbys ved alle fire høgskoler – både sykepleie og andre helse- og sosialfag. Lærerutdanningen blir styrket direkte mellom HVO og HiSF, mens HiM og HiÅ kan styrke deler av lærerutdanningens basalfag. HiM, HiSF og HiÅ vil samlet kunne tilby sterke utdanninger innen økonomi og ledelse (HVO også innen ledelse). En slik fusjon vil også styrke ingeniørutdanningene ved HiÅ og HiSF. HiÅ og HiSF har allerede i dag et godt samarbeid om ingeniørutdanning innen elkraft.

KONKLUSJON HIÅ - HIM - HVO - HISF:

En fusjonert HiÅ-HiM-HVO-HiSF vil bli en relativt stor høgskole med stor bredde i utdanningstilbudet som langt på vei dekker kompetansebehovene til nærings- og arbeidslivet i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane. Nærhet mellom strategisk nivå på høgskolen og regionalt nærings- og arbeidsliv vurderes som en styrke når det gjelder å utvikle relevante utdanningsløp med høy kvalitet for regionen. På noen områder gir en slik fusjon umiddelbar gevinst når det gjelder mer robuste fagmiljø, og gir muligheter for utvidet tverrfaglig samarbeid.

Høgskolestyrene ved de fire høgskolene har nå besluttet hvilke innspill de vil gi til Kunnskapsdepartementets SAKS-prosess (hovedpunkter):

HiM - Høgskolestyret ved HiM ønsker primært at Høgskolen i Molde - Vitenskapelig høgskole i logistikk (HiM) bør fortsette som selvstendig institusjon (...). Dersom myndighetene allikevel beslutter sammenslåing for HiM mener høgskolestyret at det naturlige er å se på en større vitenskapelig høgskole på Nordvestlandet, bestående av Høgskolen i Molde – Vitenskapelig høgskole i logistikk, Høgskulen i Volda, Høgskolen i Ålesund, og eventuelt også Høgskulen i Sogn og Fjordane.

HVO – ”Styret har merka seg at alle avdelingane, fagforeiningane og Studenttinget i Volda primært ynskjer at HVO held fram som sjølvstendig institusjon. Dersom styresmaktene meiner (...) at vi må inn i ei større eining, ser styret det som mest tenleg med ein fusjon av høgskulane i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane”.

HiSF – ”Høgskulen i Sogn og fjordane held fram som sjølvstendig institusjon i tett samarbeid og arbeidsdeling med andre institusjoner.”

HiÅ – ”Styret ønsker at følgende uprioriterte alternativer skal utredes og konkretiseres videre:

- Fusjon med NTNU basert på en satellittmodell
- Fusjon med Høgskolen i Molde - Vitenskapelig høgskole i logistikk, Høgskulen i Volda og Høgskulen i Sogn og Fjordane.”

Tre av fire høgskoler ser altså for seg at en fusjon mellom disse fire høgskolene er verdt å utrede videre. Men det understrekes at det hittil ikke har vært samtaler mellom de fire høgskolene om en slik modell.

VEDLEGG: INNSPILL FRA STUDENTPARLAMENTET VED HØGSKOLEN I ÅLESUND

I forbindelse med strukturmeldinga har Studentparlamentet ved Høgskolen i Ålesund blitt bedt om å komme med innspill i debatten. Dette innspillet er formulert på grunnlag av utsagn fra representanter i Studentparlamentet.

STUDENTENES BETRAKTNINGER RUNDT STUDIEKVALITET PÅ HØGSKOLEN I ÅLESUND

Studentene ved Høgskolen i Ålesund har ikke formulert en fullstendig definisjon på studiekvalitet, men har pekt ut noen punkt som vi mener har stor betydning for studiekvaliteten akkurat her ved Høgskolen.

EN KOMPAKT CAMPUS MED NÆRHET TIL FØRSTELINJER, FAGMILJØ OG HVERANDRE

Å ha en komplett campus med nærhet til alle funksjoner som studenter er avhengig av er en av tingene som blir poengtert som en driver for kvalitet. Nærhet til foreleser, fagmiljø og administrasjon er noe som blir oppfattet som et av de fremste fortrinnene til Høgskolen i Ålesund, og studentene vil verne om dette. Erfaringer som har blitt gjort der fag har vært i samarbeid med Molde/Kristiansund har ikke vært positive, og studentene ønsker at obligatoriske «samarbeidsfag» må holdes til et absolutt minimum i framtida. Herunder nevnes fag der studentene må forholde seg til forskjellige campus, forskjellige forelesere og flere forskjellige IT-system. Teknologiløsninger vil ikke regnes som fullgod erstatning for forelesning på campus. At alle førstelinjer forblir på campus sees på som en absolutt nødvendighet. Å samle flest mulig av en institusjons studenter på en campus sees på som svært verdifullt.

NÆRHET OG SAMARBEID MED LOKALT NÆRINGS LIV

Lokalt næringsliv og Høgskolen har en nærhet og samarbeid som er unikt. Dette skaper muligheter for studentene som studenter andre steder i landet ikke har. Studentene i Ålesund føler seg både ettertrakta og verdifulle i og for næringslivet, og dette er i stor grad knyttet til Høgskolen i Ålesund og campus Ålesund. Det uttrykkes bekymring for at dette unike samarbeidet skal forringes om HiÅ fusjonerer med andre institusjoner. Studentene ved HiÅ ser på utvikling av «Campus Ålesund» som langt mer fordelaktig enn et eventuelt samarbeid eller en fusjon med andre høgskoler og universitet. Uansett mener studentene at «Campus Ålesund» må utvikles videre uavhengig av hvordan strukturen blir i framtidens UH-sektor.

DE TRE ALTERNATIVENE HØGSKOLESTYRET I ÅLESUND HAR IDENTIFISERT

På grunnlag av overforstående argumentasjon har studentene ved Høgskolen i Ålesund gjort seg noen tanker om de tre alternativene som høgskolestyret har pekt ut som mulige løsninger.

Studentene ved HiÅ er redd for at å bli en del av strukturen til NTNU ikke vil ha veldig positive følger på sikt. Å bli en veldig liten og distansert del av en stor institusjon høres ikke forlokkende ut for studentene i Ålesund. Den geografiske distansen mellom institusjonene og NTNU's uttalte mål om å hevde seg på internasjonale rankinger er også faktorer studentene ser på. Å få en utdanning i tilknytning til NTNU og deres sterke merkevare vil være den ene gevinsten studentene ser på sikt.

Institusjonene i Møre og Romsdal har vært nevnt som mulige samarbeidspartnere. Studentene i Ålesund mener at Høgskolen i Volda og HiÅ er svært ulike i både studietilbud, organisasjon, kultur og studentliv. Vi ser få synergieffekter som gjør studiekvaliteten bedre for den enkelte student. Til tross for dette, så er Høgskolen i Volda kjent for ha et levende og dynamisk studentmiljø, med styrker som Ålesund ikke har foreløpig. En annen fordel vi ser er den geografiske nærheten. Den samme geografiske nærheten føler vi er viktig når det er snakk om et samarbeid med Høgskolen i Molde. Der finnes også et komplementært fagmiljø i forhold til HiÅ og Molde, og studentene ser flere fordeler med sammen å kunne utvikle områder som økonomi, logistikk og helsefag.

Som tidligere nevnt, så ser studentene ved HiÅ fordeler i å holde fram som i dag, med fokus på å utvikle og spisse HiÅ, og bygge campus Ålesund.

AVSLUTTENDE BETRAKTNINGER

Studiekvalitet for studentene ved Høgskolen i Ålesund henger sterkt sammen med et godt og kompakt campus, nærhet til fagmiljø og næringsliv. Studentene har per i dag vanskelig for å se hvordan omstrukturering i sektoren skal kunne gjøre studiekvaliteten ved vår institusjon bedre. Vi ber derfor om at studentene her ved Høgskolen i Ålesund får være aktivt med i prosessene som skal forme UH-sektoren i tiden som kommer.

INNSPILL FRA ANSATTE SINE ORGANISASJONER

De ansatte sine organisasjoner har gitt ulike innspill underveis i SAKS-prosessen. De ulike innspillene som har kommet har vært gjennomgått og drøftet, senest i IDF-møte 30.10.2014.

De synspunktene som har framkommet kan oppsummeres slik⁷:

Det er viktig at alle aktuelle alternativer blir utredet og vurdert skikkelig, dvs:

- *Tettere integrasjon/fusjon med Høgskolen i Molde*
- *Tettere integrasjon/fusjon med Høgskolen i Molde, Høgskolen i Volda og HiSF*
- *Tettere integrasjon/fusjon med NTNU*

Dette innebærer at svarbrevet også bør drøfte en fusjon mellom HiÅ, HiM, HVO og HiSF som et selvstendig alternativ.

⁷ Utdrag fra Referat fra IDF-møte ved Høgskolen i Ålesund 30.10.2014

For alle alternativer ønsker HiÅ samtidig gode SAK-tiltak (f.eks. faglig spissede konsortium eller multilaterale samarbeidsavtaler) mellom institusjonene, f.eks. mellom de teknologitunge høgskolene og NTNU.

1. Arbeidstakerorganisasjonene er opptatt av å ivareta de ansatte i SAKS-prosessen.

De er stor usikkerhet og skepsis til hva de ulike alternativene vil innebære blant de ansatte og de ansattes organisasjoner. Det er derfor viktig at alle alternative utredes slik at det foreligger et godt grunnlag for å vurdere hvilket alternativ som best sikrer at Høgskolen i Ålesund kommer styrket ut av en omorganiserings-/fusjonsprosess. For organisasjonene er det viktig at denne usikkerheten synliggjøres overfor styret og KD. Det er behov for mere kunnskap om hva de ulike alternativene vil innebære før det er mulig å foreta endelige prioriteringer og tilrådinger.

2. Ikke grunnlag for prioritering:

Arbeidstakerorganisasjonene vet på nåværende tidspunkt ikke nok om de ulike alternativene til å foreta en prioritering og gi en tilråding til styret.

Arbeidstakerorganisasjonene er forberedt på å gjøre dette når innholdet i de ulike alternativene og konsekvensene disse vil ha er bedre klarlagt senere i prosessen.